

URIERUL UCRAINEAN

Luptați și veți învinge!

M. Mebrenko

Serie nouă, nr. 449-450 /februarie 2022

Revistă a Uniunii Ucrainenilor din România

TREI DECENII DE RELAȚII DIPLOMATICE ROMÂNNO-UCRAINENE

La 24 august 1991, Ucraina și-a proclamat independența, România fiind printre primele țări care au recunoscut suveranitatea statului vecin. În perioada imediat următoare, Ucraina a început stabilirea relațiilor diplomatice cu celelalte țări ale lumii.

Anul acesta, la 1 februarie, s-au împlinit 30 de ani de la statornicirea relațiilor diplomatice dintre România și Ucraina, perioadă în care, ținând cont și de faptul că sunt țări cu frontieră comună (în total: 649,4 km, dintre care 273,8 km – frontieră terestră, 343,9 km – fluvială și 31,7 km – mari-

luție progresivă pe toate planurile de activitate specifice domeniului diplomatic, și nu numai.

De-a lungul timpului, din partea ambelor țări, au avut loc, cf. site-ului MAE, mai multe vizite la nivel înalt, după cum urmează: A) ale Președintelui României în Ucraina: 27-28 mai 1999 la Kiev și Cernăuți; 17-19 septembrie 2002 – Kiev și Odesa; 17 iunie 2003 – Cernăuți (când a fost semnat Tratatul privind regimul frontierei de stat); 23 ianuarie 2005 – Kiev (cu ocazia ceremoniei de investire în funcție a omologului ucrainean); 2 decembrie 2005 – Kiev (participarea la

timă), legăturile dintre cele două state au cunoscut un trend ascendent.

Drept urmare, la foarte scurt timp, a fost înființată Ambasada României la Kiev, în locul Consulatului General care a funcționat în capitala ucraineană începând cu anul 1971. După un an, în 1993, este deschisă Ambasada Ucrainei în România.

Doi ani mai târziu, în aprilie 1995, a fost înființat Consulatul General al României la Odesa, iar, după alți patru ani, în mai 1999, a fost deschis Consulatul General al României la Cernăuți. Cel de-al treilea Consulat al României în Ucraina a fost inaugurat în mai 2016, la Solotvyno, localitate situată pe frontiera cu România, în dreptul municipiului Sighetu Marmăției. În decembrie 2019, România a deschis Consulatul Onorific de la Dnipro.

În cei 30 de ani, relațiile bilaterale ale României cu Ucraina, având la bază un fundament juridic solid în Tratatul cu privire la relațiile de bună vecinătate și cooperare între România și Ucraina, încheiat la 2 iunie 1997, și în Tratatul între România și Ucraina privind regimul frontierei de stat, semnat la 17 iunie 2003, au cunoscut o evo-

Forumul Comunității pentru o Opțiune Democrată; 2-3 februarie 2006 – Kiev și Cernăuți, vizită oficială (ocazie cu care a fost semnat Protocolul privind constituirea Comisiei Mixte Prezidențiale Româno-Ucrainene); 15 ianuarie 2007 – inaugurarea podului istoric peste Tisa și a punctului de trecere a frontierei Sighetu Marmăției și o vizită privată la Solotvyno (Slatina); 20 august 2008 – Kiev, vizită de lucru; 17 martie 2015 – Kiev, vizită oficială; B) ale Președintelui Ucrainei în România: 2 iunie 1997 la Constanța (când a fost semnat Tratatul cu privire la relațiile de bună vecinătate și cooperare); 21 aprilie 2005 – București, vizită oficială; 5 iunie 2006 – participarea la Forumul Mării Negre pentru Dialog și Parteneriat; 15 ianuarie 2007 – inaugurarea podului istoric peste Tisa și a punctului de trecere a frontierei Sighetu Marmăției – Solotvyno, vizită de lucru la Sighetu Marmăției; 30-31 octombrie 2007 – vizită oficială (prima sesiune a Comisiei Mixte Prezidențiale Româno-Ucrainene); 3-4 aprilie 2008 – participare la Summit-ul NATO de la București; 21 aprilie 2016 – București, vizită oficială.

Ioan HERBIL

(Continuare la pagina 5)

Din sumar:

- ◆ **Din agenda deputatului UUR** ➤ pag. 2
- ◆ **Cronica activității UUR** ➤ pag. 4
- ◆ **Expoziție de carte a minorităților din județul Timiș** ➤ pag. 6
- ◆ **Festivalul internațional de colinde din Banat** ➤ pag. 8
- ◆ **Ziua baticului ucrainean** ➤ pag. 9
- ◆ **Sărbătoarea lui Eminescu, la Călinești Cuparencu** ➤ pag. 12
- ◆ **Ziua Internațională a Minorităților și a Limbii Ucrainene, la Iași** ➤ pag. 13
- ◆ **„Prietenie fără frontiere” – punte de legătură între Suceava și Cernăuți** ➤ pag. 14
- ◆ **Educație duhovnicească** ➤ pag. 16

DEMERSURI PENTRU REZOLVAREA PROBLEMELOR SEMNALATE DE CETĂȚENI

La 6 ianuarie, locuitorii comunei Remeți din județul Maramureș s-au confruntat cu un fenomen mai puțin obișnuit pentru această perioadă a anului, și anume inundații puternice, provocate de precipitații abundente. În această comună, revărsarea râurilor Tisa și Șaroș a afectat drumul recent reabilitat care a fost distrus pe o porțiune de 7 kilometri. Sedimentele și materialul transportat au ridicat albia râurilor, favorizând inundaerea întregii zone.

Această situație putea fi prevenită, dacă proiectul pentru decolmatarea Văii Saros, încheiat între autoritățile locale și ANAR Maramureș, încă din luna aprilie a anului trecut, ar fi fost respectat și nu ar fi fost amânat până în primăvara anului 2022. În prezent, deși apele s-au retras, pericolul persistă din cauza unei breșe create în aval de râul Taras, mai exact, în locul în care se revărsă râul Tisa în Câmpul de Sus. Această breșă poate crea noi pericole pentru populație.

În astfel de situații, este necesară o intervenție promptă. Prin urmare, deputatul Nicolae Miroslov Petrețchi a cerut prim-ministrului Nicolae Ciucă informații privind măsurile pe care Guvernul le are în vedere pentru închiderea breșei formate în aval de râul Taras, precum și pentru sprijinirea comunei Remeți, inclusiv pentru reabilitarea drumului afectat de inundații.

În ultimii ani, Statul român, prin Compania Națională de Investiții, a reușit să contribuie la dezvoltarea locală. Cu toate acestea, încă există în procesul de depunere și finanțare lacune care îngreunează ori blochează dezvoltarea anumitor localități sau regiuni.

Astfel, comunele Bethausen și Criciova din județul Timiș au depus spre finanțare la CNI două proiecte de dezvoltare ce vizează modernizarea drumurilor comunale și a străzilor, respectiv construcția și modernizarea rețelei publice de alimentare cu apă (comuna Bethausen), precum și construirea și dotarea dispensarului medical (comuna Criciova). Însă, de ceva timp, acestea sunt blocate pe lista de sinteză.

Prin urmare, deputatul Nicolae Miroslov Petrețchi a solicitat ministrului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, Cseke Attila, să-i comunice motivele pentru care proiectele depuse de cele două comune, în care conviețuiesc și etnici ucraineni, au rămas blocate pe lista de sinteză.

La data de 17 august 2021, primăria Remeți din județul Maramureș a transmis Direcției Județene pentru Cultură Maramureș (DJCM) documentația referitoare la planul urbanistic general. După aproximativ 3 luni, DJCM a solicitat completarea studiului istoric cu aspecte legate de o minoritate națională inexistentă pe raza comunei, inclusiv identificarea cu adresă a gospodăriilor care sunt reprezentative pentru acea minoritate, lucru imposibil de realizat.

Deși această situație putea fi evitată printr-o simplă verificare de către angajații DJCM a datelor Recensământului Populației 2011, UAT Remeți a răspuns prompt, completând documentația cu regulamentul local de urbanism, revizuit conform solicitărilor, și cu studiul istoric, completat cu aspecte legate de minoritatea ucraineană, care este majoritară în localitate.

Totodată, din studiul istoric depus de UAT Remeți rezultă foarte clar faptul că, pe raza localității, nu există persoane aparținând minorității menționate de către DJCM în adresa nr.

1962/23.11.2021, membrii Comisiei naționale a monumentelor istorice – secțiunea urbanism și zone protejate urmând să reanalizeze documentația și să o transmită Ministerului Culturii. După mai bine de 5 luni de la depunerea documentației inițiale, primăria Remeți nu a mai primit niciun răspuns.

Prin urmare, Nicolae Miroslov Petrețchi a solicitat ministrului culturii informații privind stadiul documentației referitoare la PUG Remeți, județul Maramureș, precum și motivele pentru care, în evidențele Direcției Județene pentru Cultură Maramureș, pe raza comunei Remeți, județul Maramureș, apare ca fiind majoritară o altă etnie decât cea ucraineană.

Acum trei ani, parohia din Bălcăuți, județul Suceava, localitate în care majoritatea populației este formată din etnici ucraineni, a primit o parte din finanțarea necesară pentru reparații urgente, însă, ca urmare a fondurilor insuficiente, lucrările au fost oprite.

În anul 2021, parohia Bălcăuți a depus același proiect de finanțare, în vederea finalizării reparațiilor urgente la biserica din localitate, document care apare pe site-ul Secretariatului de Stat pentru Culte ca fiind complet, însă sumele necesare nu au fost asigurate până în prezent, iar anul acesta este programată sfințirea bisericii.

Având în vedere că Secretariatul de Stat pentru Culte reprezintă singura sursă de finanțare pentru parohiile din România și cunoscând implicarea domnului Victor Opaschi în soluționarea problemelor cu care se confruntă enoriașii aparținând minorităților naționale, deputatul Nicolae Miroslov Petrețchi i-a adresat rugămintea de a-i preciza care este stadiul proiectului nr. 67/17.01.2022 depus de către parohia „Acope-rământul Maicii Domnului” din localitatea Bălcăuți, județul Suceava.

Recent, mai mulți directori ai unităților de învățământ din localitățile maramureșene cu populație majoritar ucraineană i-au semnalat reprezentantului ucrainenilor în Parlamentul României faptul că, săptămânal, sunt nevoiți să se deplaseze între 80-130 km (dus) pentru a ajunge la sediul Inspectoratului Școlar Județean Maramureș, în vederea ridicării testelor antigen pentru elevi, toate acestea în condițiile în care atât unitățile de învățământ, cât și directorii nu dispun de autoturisme.

În județele învecinate, Inspectoratele Școlare Județene distribuie testele în mai multe centre, astfel încât directorii unităților de învățământ nu sunt nevoiți să se deplaseze sute de km, cu mijloace de transport în comun sau cu autoturisme închiriate.

Drept urmare, apare întrebarea legitimă: nu ar fi fost mai normal ca testele antigen, destinate elevilor din Maramureșul istoric, să fie distribuite în orașele învecinate (ex: Sighetu Marmației, Vișeu de Sus), de unde să fie ridicate de către directorii unităților de învățământ, sau direct către școli? Prin urmare, domnul Nicolae Miroslov Petrețchi a cerut poziția Ministerului Educației față de cele menționate mai sus.

DECLARAȚII POLITICE ÎN CAMERA DEPUTAȚILOR

Cu ocazia împlinirii a 15 ani de la aderarea României la Uniunea Europeană, Nicolae Miroslov Petrețchi a subliniat, printr-o declarație politică în Parlament, importanța enormă a acestei realizări. El a amintit că la 1 ianuarie 2007, România a aderat la Uniunea Europeană, după ce a parcurs cu succes toate etapele tehnice ale unui

proces complex, început efectiv în 1993, iar printre cei care au contribuit la înfăptuirea acestui ideal de țară deosebit de important, se numără și etnicii ucraineni.

Pe lângă importanța socială, politică și economică a acestui eveniment, aderarea României la UE a reprezentat o reîntoarcere simbolică a țării noastre la nucleul puternic al statelor de pe continentul european. Mai mult, este o asumare a parcursului occidental și a valorilor democratice, fapt care a marcat recunoașterea apartenenței țării noastre la spațiul întemeiat pe respectarea libertății, democrației, egalității, a statului de drept, precum și pe respectarea drepturilor omului, inclusiv a drepturilor persoanelor aparținând minorităților naționale, a declarat președintele Uniunii Ucrainenilor din România.

Astăzi, la 15 ani de la momentul aderării României la UE, putem creiona o imagine clară a situației țării noastre, care, pe lângă beneficiul direct al prosperității economice, contribuie la conturarea politicilor europene, precum și la definirea viitorului Europei, a spus parlamentarul, susținând, totodată, că atunci când vorbim despre viitorul Europei, ne dorim o Uniune mai puternică și mai coerentă, într-o lume aflată în continuă schimbare, pentru a face față numeroaselor provocări, precum criza sanitară sau situația îngrijorătoare de securitate în vecinătatea noastră estică.

În acest context, reprezentantul ucrainenilor în Parlamentul României a subliniat importanța dialogului și continuarea eforturilor diplomatice, drept unică modalitate privind soluționarea actualei crize de securitate, salutând poziția României privind atât susținerea integrității teritoriale și a suveranității Ucrainei, cât și demersurile și declarațiile oficialilor români pentru sprijinirea Statului ucrainean.

El a subliniat că Uniunea Ucrainenilor din România monitorizează în permanență și cu atenție evoluțiile situației de securitate din vecinătatea noastră, fiind implicată activ în dezbaterile pe această temă în cadrul organizațiilor internaționale în care este membră, contribuind inclusiv la procesul continuu de conturare a unor poziții sau linii de acțiune, în funcție de competențele sale și de dinamica situației.

Viitorul Europei reprezintă o temă care ne preocupă indiferent de culoarea politică, de etnie, de religie, motiv pentru care, tocmai în astfel de momente, avem nevoie de unitate și solidaritate. Promovarea și consolidarea valorilor democratice reprezintă baza păcii, a securității și a prosperității noastre comune și ne permite să reducem impactul periculos al propagandei, al manipulării și al dezinformării deliberate, a mai spus Nicolae Miroslov Petrețchi.

Observator

Comunicat

Din activitatea conducerii Uniunii Ucrainenilor din România

Președintele Uniunii Ucrainenilor din România a convocat pentru ziua de 29.01.2022, la sediul Filialei Botoșani a UUR din Rогоjești, ședința ordinară a Consiliului (Radei) UUR.

În prima parte a lucrărilor, compartimentele resurse umane și contabilitate au prezentat informații referitoare la situația financiar-contabilă pentru luna decembrie 2021 și rezultatele în urma analizei pe categorii a cheltuielilor efectuate la nivelul filialelor, al comisiilor de specialitate ale UUR, precum și din verificarea deconturilor transmise de președinții de filiale pentru lunile noiembrie și decembrie 2021.

Totodată, s-au purtat discuții privind viitoarele investiții pentru trimestrul I pe anul 2022 ale filialelor Uniunii Ucrainenilor din România.

Au urmat, ca puncte distincte pe ordinea de zi, prezentarea activității UUR pentru perioada ianuarie-decembrie 2021, prezentarea activității Comisiei de afaceri europene, relații internaționale, relații cu Ucraina și cu diaspora ucraineană, stadiul informării membrilor comunității cu privire la activitatea UUR, precum și prezentarea situației actualizate a membrilor UUR și a cotizațiilor acestora.

Ședința de lucru a continuat cu prezentarea și aprobarea devizelor estimative pentru acțiunile planificate a se desfășura în luna februarie 2022.

Președintele Uniunii Ucrainenilor din România, Nicolae Miroslav Petrețchi, a prezentat spre aprobare un număr de 14 devize estimative, cu sumele solicitate, care, în principal, s-au referit la organizarea și desfășurarea unor acțiuni specifice, dedicate: „Zilei Limbii Materne”, ce se sărbătorește în cadrul tuturor filialelor UUR, „Comemorării scriitorilor ucraineni din Bucovina”, „Concursului de poezie, cântec și dans ucrainean” etc. Toate devizele prezentate de filiale și de comisiile de specialitate au fost aprobate, iar acolo unde sume-

le solicitate au fost mai mari decât cele prevăzute în planul anual de cheltuieli, acestea au fost suplimentate.

Lucrările Consiliului au continuat cu prezentarea de către președintele UUR a unui număr de 79 de referate de necesitate pentru luna februarie 2022. Prin acestea, filialele și comisiile de specialitate ale Uniunii au solicitat alocarea de fonduri pentru: desfășurarea ședințelor de Comitet și participarea la ședințele Consiliului UUR, cheltuieli gospodărești, dotarea cu instrumente muzicale, costume tradiționale ucrainene, obiecte de uz casnic și gospodăresc, achiziția de materiale consumabile și combustibil, achitarea din fonduri proprii a jaluzelelor achiziționate de către Liceul „Taras Șevcenko” din mun. Sighetu Marmației, remunerarea președinților și membrilor comitetelor organizațiilor locale, precum și a cadrelor didactice și a elevilor care au participat la diferite acțiuni, organizarea unui eveniment la care vor participa și tineri din cadrul celorlalte minorități, unde se vor discuta subiecte privind Recensământul Populației 2021 și importanța acestuia pentru minoritățile naționale, autorecenzarea și altele. În urma dezbaterilor, au fost aprobate 75 de referate, iar restul de 4 referate vor fi rediscutate la următoarea ședință a Radei.

Potrivit bunelor practici statornicite în activitatea conducerii UUR, dl Nicolae Miroslav Petrețchi a expus, în sinteză, activitățile desfășurate în calitate de deputat pentru perioada ianuarie-decembrie 2021, problemele în detaliu urmând a fi prezentate într-un material care va fi publicat în periodicele UUR.

Totodată, în cadrul ședinței, s-a analizat și activitatea aleșilor locali pentru perioada ianuarie-decembrie 2021, unde s-a constatat că unii dintre consilieri se implică în dezvoltarea și ajutorarea comunității etnice ucrainene, prin demersuri ca: obținerea de fonduri pentru instituțiile de învățământ, reabilitarea străzilor și a rețelelor de apă și canal, depunerea de proiecte pentru dezvoltarea localității unde trăiesc compact etnici ucraineni, pe când 1-2 dintre ei au o comunicare deficitară cu cetățenii, cu membrii Consiliului, netransmițând mai departe problemele semnalate, ceea ce duce la soluționarea târzie a acestora.

Lucrările Consiliului au continuat cu prezentarea de către președintele UUR a stadiului de informare a membrilor comunității cu privire la recensământul populației, a importanței declarării apartenenței etnice, a acordării sprijinului necesar în vederea autorecenzării populației din localitățile cu etnici ucraineni, precum și faptul că toți membrii trebuie să contribuie la buna participare la recensământul populației, în spiritul unității etnicilor ucraineni.

Spre sfârșitul lucrărilor ședinței, au fost analizate și aprobate propunerile privind prelungirea contractului de prestări servicii pentru site-ul

UUR ÎȘI EXPRIMĂ SOLIDARITATEA CU UCRAINA

Uniunea Ucrainenilor din România își exprimă solidaritatea deplină cu Ucraina și urmărește cu îngrijorare situația tensionată de la frontiera ucraineano-rusă.

UUR salută poziția României privind susținerea integrității teritoriale și suveranității Ucrainei, precum și demersurile și declarațiile oficialilor români pentru sprijinirea Statului ucrainean, în contextul tensiunilor generate de concentrarea trupelor rusești la granițele Ucrainei, reafirmându-și deschiderea pentru colaborare cu toate instituțiile competente ale Statului român, prin punerea în mod constant la dispoziția acestora de informații și analize pertinente.

În acest context, UUR subliniază importanța dialogului și susține continuarea eforturilor diplomatice, ca unică modalitate de soluționare a actualei crize, amintind, totodată, că interzicerea folosirii forței și a amenințării cu forța reprezintă unul dintre principiile fundamentale care guvernează relațiile dintre state.

UUR, precum și cele legate de situația din Ucraina și de importanța verificării cu atenție a surselor de informare, mai ales atunci când evenimentele nu sunt cunoscute. De asemenea, UUR salută poziția României privind susținerea integrității teritoriale și a suveranității Ucrainei, precum și demersurile și declarațiile oficialilor români pentru sprijinirea Statului ucrainean, în contextul tensiunilor generate de concentrarea trupelor rusești la granițele Ucrainei, reafirmându-și deschiderea pentru colaborare cu toate instituțiile competente ale Statului român, prin punerea, în mod constant, la dispoziția acestora a informațiilor și a analizelor pertinente. Salutat a fost și angajamentul ferm și constant al UE și NATO în sprijinul aspirațiilor europene și euroatlantice ale Ucrainei, precum și continuarea eforturilor diplomatice privind atât detensionarea situației de la granița Ucrainei, cât și consolidarea dialogului în vederea dezescaladării tensiunilor, cu respectarea principiilor fundamentale ale arhitecturii de securitate din Europa.

La încheierea ședinței, Consiliul Uniunii a adoptat hotărâri pentru fiecare dintre problemele și măsurile analizate și aprobate, acestea fiind semnate de toți membrii Radei.

Următoarea ședință de lucru a Consiliului va avea loc la o dată și într-o locație care vor fi comunicate în timp util filialelor.

Consiliul Uniunii Ucrainenilor din România

Cronica activității UUR

În perioada 24-29 ianuarie 2022, președintele Uniunii Ucrainenilor din România, deputatul Nicolae Miroslov Petrețchi, însoțit de membri ai Consiliului UUR și ai departamentului administrativ de la sediul central, s-a deplasat în mai multe localități cu populație ucraineană, situate în vestul, nordul și estul României: Târnova, Căndești, Lugoj, Bethausen, Victor Vlad Delamarina, Micula, Remeți, Repedea, Bistra, Crasna Vișeuului, Rona de Sus, Valea Vișeuului, Sighetu Marmăției, Poienile de sub Munte, Lunca la Tisa, Ruscova, Vișeu de Sus, Paltinu, Moldova Sulița, Siret, Bălcăuți, Călinești Cuparencu, Izvoarele Sucevei și Suceava.

În cadrul vizitelor, Nicolae Miroslov Petrețchi a înmănat premiile concursului „Cel mai bun profesor de limbă ucraineană”, organizat de UUR pentru cadrele didactice de limbă și literatură ucraineană (profesori, învățători, educatori) din școlile cu predare în limba ucraineană. Premiile au constat în 28 de pachete interactive, formate din tablă interactivă, videoproiector și laptop.

Președintele UUR a mulțumit dascălilor pentru implicarea deosebită în formarea tinerilor ucraineni și pentru efortul de a sădi în sufletele elevilor dragostea pentru limba maternă și pentru tradițiile ucrainene. De asemenea, a salutat eforturile cadrelor didactice, directorilor școlilor și autorităților administrației publice locale pentru

susținerea continuității predării limbii ucrainene, asigurându-i de tot sprijinul UUR pentru actualele și viitoarele proiecte și parteneriate.

Duminică, 31 ianuarie, Comitetul Filialei București a UUR a organizat acțiunea culturală „Concert de colinde ucrainene”. Evenimentul a avut ca scop păstrarea, continuarea și promovarea tradițiilor și a obiceiurilor de Crăciun ale ucrainenilor din România.

Invitați speciali au fost membrii ansamblului artistic „Iasna Zorea” din Murighiol (Filiala Tulcea), care au colindat și au prezentat mai multe obiceiuri de iarnă ale ucrainenilor din Dobrogea.

Au urmat colindele, în interpretarea duetului instrumental format din violonista Natalia Pancec și cantautorul Dan Vasilescu.

Președintele Filialei UUR București, scriitorul Mihai Traista, a recitat un colind și a remarcat faptul că în București trăiesc ucraineni care provin din diferite zone ale țării: Maramureș, Bucovina, Dobrogea, Banat. Aceștia nu și-au uitat tradițiile și obiceiurile, în special colindele cu care au crescut și pe care le transmit generațiilor viitoare.

La eveniment, au fost prezenți și reprezentanți ai altor minorități naționale (italieni, romi, bulgari) și membri ai Comisiei pentru Cultură din cadrul Departamentului de Relații Interetnice.

Ivan Liber – 90

Cunoscutul compozitor, dirijor, cadru didactic și etnomuzicolog de origine ucraineană Ivan Liber, care se bucură de o recunoaștere și o stimă fără margini în lumea ucraineană din România și de pretutindeni, a devenit nanogenar. Născut în satul Ruscova, județul Maramureș, a

îmbrățișat, două decenii mai târziu, cariera de profesor de muzică, obținând licența în compoziție, în dirijat și în muzică, pe care le-a practicat cu multă abnegație, reprezentând cu cinste și onoare etnia ucraineană peste tot în lume. De ani buni, este președintele Filialei Caraș-Severin, prim-vicepreședinte al UUR și un prodigios colaborator al periodicelor Uniunii Ucrainenilor din România.

Meticulosul etnomuzicolog Ivan Liber a dedicat mult timp culegerii și prelucrării folclorului ucrainean, fiind autorul a numeroase cântece, interpretate de corurile înființate și conduse de domnia sa. Prin lucrările sale din cadrul muzicii corale și prin bogata activitate muzicală, a făcut cunoscută cultura, poezia populară și tradițiile ucrainene. Talentatul dirijor, printr-o neobosită și susținută activitate, a fost și este în continuare „motorul” acestui fenomen muzical bănățean care a bucurat sufletele a mii de ucraineni și pe care i-a făcut mândri de apartenența lor etnică. Creația sa va rămâne peste timp și timpuri.

Domnule Ivan Liber, ne faceți lumea mai frumoasă doar pentru faptul că faceți parte din ea. La ceas aniversar, vă dorim ca, până la centenar, tot ceea ce ați dăruit în cele 9 decenii de viață să vi se întoarcă înzecit! La mulți ani!

Redacția „CU”

„Limba este inima poporului: piere limba – piere poporul”. **Ivan Ohienko**

Joi, 27 ianuarie 2022, Comitetul Filialei București a Uniunii Ucrainenilor din România a organizat manifestarea culturală „140 de ani de la nașterea mitropolitului ucrainean Ilarion (Ivan Ohienko)”¹.

În deschiderea evenimentului, președintele Filialei București a UUR, Mihai Traista, a prezentat satul președintelui Uniunii Ucrainenilor din România, deputatul Nicolae Miroslov Petrețchi, și a vorbit despre viața și opera omului de cultură ucrainean. „Numai limba ma-

140 de ani de la nașterea lui IVAN OHIENKO (1882-1972) – personalitate politică, culturală și bisericească impresionantă

ternă aduce unei persoane cea mai profundă fericire personală, iar țării – cele mai puternice personaje patriotice” – acestea sunt cuvintele omului de știință care și-a petrecut cea mai mare parte a vieții în serviciul lingvisticii. „Astăzi, se împlinesc 140 de ani de la nașterea unui important savant-istoric, lingvist, poet, personalitate publică și politică ucraineană, ministrul educației și religiei al Uniunii Naționale Ucrainene, mitropolitul Bisericii Autocefale Ucrainene, Ivan Ohienko”, a subliniat Mihai Traista.

Abilitățile organizatorice și de reformator ale lui Ivan Ohienko au fost deosebit de evidente în anii Revoluției ucrainene. Între 1917-1918, a jucat un rol semnificativ în ucrainizarea instituțiilor de învățământ superior și a școlilor: în vara anului 1918, a fost fondatorul și primul rector al Universității de Stat ucrainene Kamianet-Podilskyi (înființată la 22 octombrie 1918); între 1919-1920 a fost ministrul educației al Republicii Populare Ucrainene.

Ivan Ohienko a avut o activitate științifică și în exil. Și-a formulat un postulat care a devenit un fel de lozincă a tuturor activităților sale: „Pentru un popor non-statal, cultura spirituală joacă un rol uriaș, pentru că, de fapt, îi poate depăși pe oamenii care l-au învins politic. Avem multe exemple în istorie când o națiune mai puternică din punct de vedere fizic a învins o națiune cu o cultură spirituală mai mare, dar nu a putut-o controla mult timp: cultura spirituală învinge întotdeauna”.

Activitatea ulterioară a lui Ivan Ohienko este legată de domeniile științific și educațional. Cu precădere, în tabăra militarilor internați ai Armatei Republicii Populare Ucrainene din Polonia, a organizat Gimnazial Ucrainean, Universitatea Populară Ucraineană, biroul de presă, Crucea Roșie Ucraineană și Editura Bisericii Autocefale Ucrainene, cea care avea să publice lucrările lui Ohienko. Una dintre ele a fost o broșură, care, în prezent, se află în colecția Muzeului Național de Istorie

al Ucrainei – „Bazele Bisericii Ortodoxe Ucrainene”, ce conturează conceptul de Ortodoxie ucraineană ca fenomen unic al vieții spirituale și definește: rolul Bisericii în cultura ucraineană, conștiința națională și procesele de edificare a statului.

În total, Ohienko a scris peste 1.000 de lucrări din diverse domenii de cunoaștere, dintre care amintim: „Istoria culturii ucrainene”, „Biserica Ucraineană”, „Istoria limbii literare ucrainene”, „Credințele precreștine ale poporului ucrainean” și multe altele.

Evenimentul s-a încheiat cu un moment artistic, susținut de grupul „Zorea” (Natalia Pancec și Dan Vasilescu), și s-a bucurat de prezența unor membri și simpatizanți ai Filialei București a UUR, reprezentanți ai Ambasadei Ucrainei în România, scriitori, jurnaliști și studenți.

Stepan TRAISTA

¹Ilarion (Ohienko): https://en.wikipedia.org/wiki/Ilarion_Ohienko

TREI DECENII DE RELAȚII DIPLOMATICE ROMÂNNO-UCRAINESE

(Urmare de la pagina 1)

Președinții României și Ucrainei au avut numeroase întâlniri și în cadrul diverselor reuniuni internaționale.

Conform sintezei sus-expuse, ultimele vizite la nivel prezidențial ale celor două state au avut loc în anul 2015, din partea României, respectiv 2016, din partea Ucrainei.

Astfel, la 17 martie 2015, președintele României, Klaus Iohannis, la invitația omologului său ucrainean, Petro Poroshenko, a efectuat o vizită oficială în Ucraina, calificată de Administrația Prezidențială ucraineană ca „o nouă etapă în relațiile ucraineano-române”. Cu această ocazie, liderul de la Cotroceni a salutat drumul pro-european ales de Ucraina prin Acordul de asociere Uniunea Europeană – Ucraina și a condamnat anexarea Crimeei de către Rusia, pledând pentru intensificarea relațiilor româno-ucrainene în toate domeniile.

La 21 aprilie 2016, președintele Ucrainei, Petro Poroshenko, a efectuat o vizită oficială în România. Cu acest prilej, liderul de la Kiev a fost primit de șeful Statului român, Klaus Iohannis, de premierul Dacian Cioloș, de președintele Senatului, Călin Popescu-Tăriceanu, de președintele Camerei Deputaților, Valeriu Zgonea, și de patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, Daniel.

Cei doi președinți au semnat un protocol privind relansarea Comisiei mixte prezidențiale și două acorduri bilaterale ce vizează transporturile militare și patrularea în comun la frontiera de stat româno-ucraineană și dezvoltarea unor proiecte transfrontaliere și regionale de cooperare în diverse domenii, legate, în special, de economie, turism, mediu, infrastructură etc. De asemenea, a fost abordată intensificarea cooperării dintre cele două state în domeniul cultural și în cel educațional. În acest sens, conform site-ului MAE, se negociază încheierea a două protocoale noi: un Protocol de colaborare în domeniul învățământului între Ministerul Educației din România și Ministerul Învățământului și Științei din Ucraina și un Protocol de colaborare între Ministerul Culturii din România și Ministerul Culturii din Ucraina. În aceeași ordine de idei, reamintim faptul că, începând cu anul 2007, în cadrul Ambasadei Ucrainei la București, funcționează Centrul Cultural și de Informare al Ucrainei, iar, la 18 decembrie 2009, a fost edificată de Uniunea Ucrainenilor din România Casa de Cultură Ucraineană la Timișoara.

Numeroase și benefice au fost și vizitele la nivelul prim-ministrilor și cele ale miniștrilor de externe ale României și Ucrainei, fie ca întrevederi oficiale, fie în cadrul unor întâlniri în format multilateral (cf. site-ului MAE). Una dintre ultimele întâlniri de lucru ale miniștrilor afacerilor externe ale României și Ucrainei a avut loc în zilele de 6-7 mai 2016, când ministrul de externe al României, Lazăr Comănescu, respectiv omologul său ucrainean, Pavlo Klimkin, s-au întâlnit la Sighetu Marmației, unde, prin mijlocirea organelor de conducere județene și a Uniunii Ucrainenilor din România, au vizitat Liceul Ucrainean „Taras Șevcenko”. Ulterior, Delegația MAE și oficialitățile județului Maramureș s-au deplasat în Ucraina, unde ministrul afacerilor externe Lazăr Comănescu a inaugurat Consulatul României la Solotvyno, regiunea Transcarpatia. În toamna aceluiași an, la 29 octombrie 2016, ministrul afacerilor externe al Ucrainei, Pavlo Klimkin, a efectuat o vizită la Sighetu Marmației, unde a avut loc o întrevedere cu omologul său român, Lazăr Comănescu, ocazie cu care s-a derulat o rundă de consultări bilaterale, bazate pe prioritățile de dezvoltare a relației dintre România și Ucraina, așa cum au fost convenite în cadrul vizitei comune din 6 mai 2016. Unul dintre cele mai importante momente ale programului celor doi miniștri l-a constituit participarea la ce-

remonia de dezvelire a bustului poetului ucrainean Taras Șevcenko, la Sighetu Marmației, în cadrul unui eveniment organizat de Uniunea Ucrainenilor din România.

Din punct de vedere al cooperării economice, în România, erau înregistrate, la nivelul anului 2020, peste 1000 de societăți mixte româno-ucrainene (cu capital total investit de peste 112 miliarde de USD, Ucraina ocupând locul 31 în topul investitorilor străini), iar volumul schimburilor comerciale în anul 2020 a fost de peste 1,3 miliarde de dolari USD (cu o scădere de 4,09%, față de anul 2019), din care exportul a fost puțin peste 500 de milioane USD (în scădere cu 7,24%, față de același an), iar importul de peste 800 de milioane de USD (în scădere cu 2,04%, față de 2019) (conform site-ului MAE).

În acești 30 de ani, relațiile dintre România și Ucraina au avut o evoluție considerabilă, țara noastră realizând demersuri semnificative în susținerea statului vecin: a condamnat atât anexarea Crimeei de către Rusia, cât și sprijinul acordat de Moscova separatiștilor pro-ruși din estul Ucrainei; a fost primul stat din UE care a ratificat Acordul de asociere Uniunea Europeană – Ucraina, salutând aspirațiile europene și euroatlantice ale Ucrainei; a fost una dintre țările care au pledat constant pentru impunerea de sancțiuni mai dure Rusiei; a semnat Acordul de Mic Trafic la Frontieră, s-a implicat și se implică în rezolvarea crizei actuale de la frontiera Ucrainei, ca urmare a concentrării trupelor rusești la granițele acesteia, susținând ferm integritatea teritorială și suveranitatea Ucrainei.

Unul dintre factorii importanți de coeziune în relațiile româno-ucrainene este Uniunea Ucrainenilor din România (UUR), singura organizație parlamentară care îi reprezintă pe etnicii ucraineni din țara noastră în Consiliul Minorităților Naționale din România, în fața celorlalte autorități ale statului, precum și în cadrul Congresului Mondial al Ucrainenilor, Congresului European al Ucrainenilor, Consiliului Mondial de Coordinare a Ucrainenilor, cu care a dezvoltat relații de colaborare eficiente.

UUR, prin președintele ei, deputatul Nicolae Miroslov Petrețchi, și prin Comisia pentru afaceri europene, relații internaționale, relații cu Ucraina și cu diaspora ucraineană, care funcționează în cadrul aceleiași organizații, au fost parte a numeroase acțiuni dedicate dezvoltării și consolidării relațiilor bilaterale româno-ucrainene. De exemplu, deputatul Nicolae Miroslov Petrețchi a participat la toate lucrările Comisiei interguvernamentale mixte româno-ucrainene, privind protecția persoanelor aparținând minorităților naționale, și a făcut parte din delegația Parlamentului României, în vederea inițierii dialogului cu instituțiile din Ucraina, pentru a asigura protecție drepturilor cetățenilor aparținând comunității românești autohtone din Ucraina. Totodată, în perioada 6-7 aprilie 2017, a reprezentat Parlamentul României la cel de al „X-lea Forum de Securitate”, organizat la Kiev, la care au luat parte mai mulți prim-miniștri și politicieni de prim rang din țările Europei de Est, reprezentanți ai NATO, ONU etc.

UUR, prin președintele acesteia și cu sprijinul comisiei sus-menționate, a contribuit la dezvoltarea relațiilor bilaterale dintre România și Ucraina, realizând diverse acțiuni în acest sens și încheind numeroase parteneriate cu instituții administrative, educaționale și culturale ucrainene. Un exemplu îl reprezintă semnarea Protocolului de colaborare dintre Uniunea Ucrainenilor din Ro-

mânia și Administrația de Stat a regiunii Ivano-Frankivsk și Administrația de Stat a raionului Verhovyna, iscălit de președintele Nicolae Miroslov Petrețchi, în perioada 16-18 septembrie a.c., la Ivano-Frankivsk. Scopul semnării Protocolului constă în cooperarea comună între părțile semnatare în domeniile tehnico-științific, umanitar, cultural și educațional.

Numeroase acorduri și parteneriate la nivelul administrațiilor regionale și raionale ucrainene, colaborări, schimburi și participări ale cadrelor didactice universitare și gimnaziale au fost realizate în cadrul diferitelor evenimente, la care au fost parte sau au fost prezente filialele UUR din județele respective, cum ar fi: semnarea Acordului de colaborare în domeniul educației, culturii și administrației publice între orașele Iași, Cernăuți și Chișinău, parteneriate semnate între UUR și Muzeul Județean Satu Mare, iar prin această instituție de cultură cu

Universitatea Națională de Stat din Ujhorod, cu Universitatea „Iurii Fedkovyci” din Cernăuți, acorduri și colaborări privind participarea cercetătorilor și a cadrelor universitare de la Universitatea „Taras Șevcenko” din Kiev, de la Universitatea din Ujhorod, Universitatea „Iurii Fedkovyci” din Cernăuți etc. la conferințe și simpozioane internaționale, ca cele realizate de

UUR în colaborare cu Facultatea de Limbi străine a Universității din București, cu Departamentul de limbi și literaturi slave din cadrul Facultății de Litere a Universității „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca, cu Facultatea de Litere și Științe ale Comunicării din cadrul Universității „Ștefan cel Mare” din Suceava, cooperări care s-au materializat în volume editate cu sprijinul financiar al Uniunii: „Relații Româno-Ucrainene. Istorie și contemporaneitate” (Satu Mare), „Dialogul Slavistilor la începutul secolului al XXI-lea” (Cluj-Napoca), „Ucrainenii din România – Istorie, contemporaneitate și perspective” (București) etc.

De-a lungul timpului, deputații în Parlamentul României din partea UUR au avut diverse întâlniri atât cu președinții Ucrainei, cât și cu prim-miniștrii și miniștrii de externe ai țării vecine. La unele dintre acestea, au participat și membrii Consiliului sau ai Prezidiului UUR.

Le voi aminti pe ultimele, pe cele a deputatului Nicolae Miroslov Petrețchi, care, aflându-se la Kiev, în perioada 23-24 august 2021, pentru a participa la festivitățile organizate cu prilejul aniversării a 30 de ani de independență a Ucrainei și la Summitul de lansare a Platformei Internaționale Crimeea, a avut o întâlnire atât cu președintele Ucrainei, Volodymyr Zelenskyi, cât și cu prim-ministrul ucrainean, Denys Shmyhal. Totodată, de data aceasta, în mediul virtual, la 18 decembrie 2021, președintele Uniunii Ucrainenilor din România, deputatul Nicolae Miroslov Petrețchi, a participat, în regim online, la întâlnirea președintelui Ucrainei, Volodymyr Zelenskyi, cu membri ai organizațiilor ucrainenilor din diasporă.

O bună și fructuoasă colaborare o are Uniunea Ucrainenilor din România cu Ambasada Ucrainei la București, reprezentanții instituției diplomatice participând la numeroasele acțiuni organizate de UUR, în calitate de parteneri sau de invitați.

Suntem convinși că relațiile bilaterale dintre România și Ucraina se vor intensifica și consolida și mai mult, vizibil fiind faptul că inițiativele diplomatice, politice și cele culturale de până acum au dus la creșterea numărului de adepți și prieteni în Ucraina. Dezvoltarea relațiilor româno-ucrainene va fi, în aceeași măsură, un factor de prim rang în consolidarea democrației în regiune, o forță motrice în restabilirea păcii în Ucraina și un vector al accelerării integrării euroatlantice a acesteia.

Expoziție de carte a minorităților din județul Timiș

Ucrainenii, aromânii, sârbii, evreii, romii, germanii și maghiarii sunt doar câteva dintre minoritățile bănățene care s-au reunit, la una dintre secțiile Bibliotecii Județene din Timiș, în cadrul unei expoziții de carte.

Proiectul „Cultura minorităților – contribuție la proiectul Timișoara Capitală Culturală Europeană 2023” și-a propus să colecteze cărți și alte materiale informative de la etniile din județ, nu doar pentru organizarea unei expoziții, ci și în vederea înființării unei biblioteci a minorităților. La această manifestare, în premieră la nivel național, au fost amenajate spații de expunere a portului tradițional, standuri pentru cărți, ziare, reviste și, totodată, au avut loc lansări de carte și vizionări de filme documentare.

Pentru această expoziție, am donat, din partea Uniunii Ucrainenilor din România, peste 50 de volume, tipărite în limbile ucraineană și română. Dorim ca aceste cărți să ajungă la publicul larg și, bineînțeles, într-o bibliotecă comună a minorităților conlocuitoare din orașul de pe malul Begăi. Pot spune că noi am fost promotorii acestui eveniment, prin organizarea primei întâlniri comune între scriitorii ucraineni și scriitorii celorlalte etnii, manifestarea culturală care a avut loc la sediul nostru din Timișoara, a declarat președintele UUR Timiș, Gheorghe Hleba.

Volumele donate de Filiala Timiș a UUR poartă semnătura autorilor: Taras Șevcenko, Mihai Hafia Traista, Ioan Herbil, Iura Hleba, Ion Robciuc, Ioan Rebușapcă, Gheorghe Cega, Ivan Ardelean, Corneliu Irod, Ivan Covaci, Ioan Chideșciuc, Oleksa Bevka, Ivan Liber, Mihaela Herbil, Iurii Parașcineț,

Stepan Tcaciuc, Mihai Mihailiuc, Iurii Soroka, Eusebiu Fraseniu, Adelina Bobic și Ivan Dubovici.

Pata de culoare a expoziției a fost dată de costumele tradiționale ucrainene, realizate de Ileana Teslevici din Lugoj, designerul nostru, care se ocupă și de imaginea ansamblurilor cultural-artistice din toată țara, și de tabloul care ilustrează într-un mod deosebit Casa Ucraineană de la Muzeul Satului Bănățean, semnat de pictorul Boris Covali Lepei.

Minoritățile din zona de vest a țării au avut și continuă să aibă un rol important în dezvoltarea acestei regiuni. Astfel, pentru expoziția comună, și nu numai, toți cei implicați în proiect s-au mobilizat și au început campania de strângere de

carte. Expoziția a fost o reușită, o inițiativă absolut excelentă în opinia celor prezenți, aceasta reprezentând un punct de pornire spre normalitate.

Cu acest prilej, președintele Forumului German din Banat, Ioan Fernbach, a susținut că noi, etniile, trebuie să fim și suntem un model pentru românii care trăiesc în Timișoara: *Suntem un exemplu bun, din care au de învățat și alții, fapt, de altfel, constatat și de oaspeții noștri veniți din Germania și Austria, care au trecut pragul Forumului German și au observat că, aici, oamenii trăiesc foarte bine împreună și chiar sunt un model de bune practici pentru Uniunea Europeană. Când un oraș de mărimea Timișoarei are atâtea minorități, trebuie făcut ceva și pentru aceștia, și uite o idee foarte bună: de a face o librărie, o bibliotecă sau un loc în care să ne putem exprima părerile ori criticile, de ce nu...*

Proiectul „Cultura minorităților – contribuție la proiectul Timișoara Capitală Culturală Europeană 2023” a fost inițiat de Consiliul Consultativ al Minorităților din Timișoara, al cărui președinte este reprezentantul nostru Gheorghe Hleba. Expoziția de carte a fost realizată cu sprijinul Consiliului Județean Timiș și al Asociației „Centrul de Regenerare Urbană”.

Mihaela BUMBUC

170 de ani de la naștere

Ion Luca Caragiale (1825-1912) – cel mai mare dramaturg român

La 1/13 februarie 2022, s-au împlinit 170 de ani de la nașterea lui Ion Luca Caragiale, cel mai de seamă dramaturg, dar și nuvelist, pamfletar, poet, scriitor, director de teatru, comentator politic și ziarist român.

Debutul literar l-a avut în 1873, la vârsta de 21 ani, când a început să publice revistele umoristice „Claponul”, „Calendarul claponului” și „Moftul român”. În această perioadă, l-a cunoscut pe Mihai Eminescu, cu care a fost coleg de redacție la ziarul conservator „Timpul”, unde mai lucra și Ioan Slavici. L-a prețuit din prima clipă pe tânărul poet, despre care va scrie mai târziu articole, clocotind de indignare împotriva celor vinovați de nefericirea lui („Ironie”, „Două note”).

Unchiul său, frații tatălui, Costache și Iorgu Caragiale, au făcut parte din elita teatrului românesc de la începuturile sale, Costache fiind chiar primul director al Teatrului Național înființat în București, în anul 1852. I.L. Caragiale este unul dintre principalii fondatori ai teatrului național, nu doar întemeietorul teatrului comic din România, prin prisma numeroaselor sale piese și comedii puse în scenă. Opera sa a reflectat cel mai bine realitățile, limbajul și comportamentul poporului român, George Călinescu considerându-l a fi cel mai mare dramaturg român. Creația lui Caragiale cuprinde piese de teatru, momente și schițe, nuvele, manifestând un deosebit apetit pentru satiră asupra lumii pitorești a Capitalei și a provinciei de la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul celui de-al XX-lea. Totodată, a cultivat proza de observație psihologică, naturalistă și fantastică, opera sa fiind tradusă în numeroase limbi și pusă în scenă și în varianta teatru TV, în diferite perioade, cu variate distribuții. O bună parte a creației sale este considerată capodoperă a dramaturgiei românești.

Unul dintre clasicii literaturii române, alături de Mihai Eminescu și Ion Creangă, I.L. Caragiale a contribuit incontestabil la dezvoltarea literaturii române. El a adus teatrului și prozei românești o strălucire deosebită, la fel cum, prin Eminescu, poezia română cunoștea nivelul cel mai înalt de dezvoltare. Importanța sa în literatura română constă și în faptul că este unicul creator de tipuri, devenite populare, pornind de la realități românești. Scriitor complex, Caragiale reușește să creeze personaje memorabile și o umanitate puternic individualizată, fapt remarcat de Titu Maiorescu: „Lucrarea dlui Caragiale este originală, comediiile sale pun pe scenă câteva tipuri din viața noastră socială de astăzi și le dezvoltă cu semnele lor caracteristice, cu deprinderile lor, cu expresiile lor, cu tot aparatul înfățișării lor în situațiile anume alese de autor”, afirmații perfect valabile și azi.

Marele nostru dramaturg s-a stins din viață, bolnav de arteroscleroză, la 9 iunie 1912, în locuința sa din Berlin. După 36 de ani de la dispariție, la 28 octombrie 1948, Caragiale a fost ales, post-mortem, membru de onoare al Academiei Române.

Ștefania PIETREANU

Parodie

Ce e iubirea?

(după poezia „Ce e iubirea?” a lui Mihai Voloșciuc din *Curierul ucrainean*, nr. 443-444/2021)

Iubirea e așa precum... precum
Ar fi ceva crescut din infinit,
E și foc viu, dar poate fi și fum,
E cer senin, dar și acoperit.

Iubirea e precum o dulce boare
De vântuleț într-o toridă vară,
Dar poate fi și o nimicioare
Furtună cu o rază planetară.

Iubirea e precum cameleonul,
Se adaptează orișicărui om
Care-a avut noroc sau ghinionul
Să o găsească într-al vieții pom.

Iubirea e precum e geografia,
Cu multe, multe forme de relief,
Ce ne aduc în suflet bucuria
Crezând că peste ele omu-i șef.

Iubirea e ca și o-ncununare
A unor nopți de veghe și suspin,
Este și chin, dar e și desfătare,
Promite mult și dă foarte puțin.

Iubirea, doar poezilor măsura
Și-o mai arată într-o scăpărare,
Așa că gata, ce mai tura-vura,
Iubirea e un lucru foarte mare!

Lucian PERȚA

PLANUL DE ACȚIUNI/PROIECTE CULTURALE ALE UUR PE ANUL 2022

Filiala	Denumirea acțiunii	Locația	Data
Arad	Tabără pentru copii ucraineni	Suceava	iulie
	Vizită de documentare	Maramureș	august
	Concert de muzică religioasă – ediția a V-a	Târnova	septembrie
	Ziua Limbii Ucrainene	Târnova	noiembrie
	Concert de colinde ucrainene	Târnova	decembrie
	Ziua Națională a Ucrainei	Universitatea din Oradea	august
	Tradiții culinare de toamnă	Oradea	septembrie
	Holodomorul din Ucraina	Oradea	octombrie
	Ziua Limbii Ucrainene	Oradea	noiembrie
	Moș Nicolae. Concert de colinde	Oradea	decembrie
Botoșani	Pe urmele strămoșilor noștri de la Marea Neagră	Odesa – Vâlcov	iulie
	Festivalul fanfarelor ucrainene	Cândești	iulie
	Să ne cunoaștem rădăcinile	Rogojești – Mihăileni	iulie
	Să-i cunoaștem pe ucrainenii din Serbia	Serbia	august
	Ziua Națională a Ucrainei	Cândești	august
	Sportul pentru toți ucrainenii	Agafton – Botoșani	septembrie
	Rogojești – vatra ucrainenilor din județul Botoșani	Rogojești – Mihăileni	septembrie
	Tradiții și obiceiuri ucrainene la Cândești – Bucovina	Cândești	octombrie
	Ziua Limbii Ucrainene	Rogojești	noiembrie
	Sărbătoarea Centenarului satului Tudor Vladimirescu, comuna Avrămeni	Tudor Vladimirescu – Avrămeni	noiembrie
	Sărbătorim Ziua Națională a patriei adoptive	Botoșani	decembrie
	Festivalul de colinde ucrainene	Botoșani, Cândești	decembrie
	Vine, vine Moș Crăciun la elevii ucraineni	Botoșani, Rogojești, Mihăileni, Cândești, Tudor Vladimirescu	decembrie
București	Ziua Ucrainei / Ziua Drapelului	București	iulie
	Folk rock fest „Ruja troiaka” – ediția a III-a	București	iulie
	Seară literară ucraineană – prezentarea cărților editate de UUR	București	iulie
	Săptămâna teatrului ucrainean	București	august
	Călătorie de documentare în Dobrogea și Galați	Dobrogea, Galați	august
	120 de ani de la nașterea scriitorului ucrainean Iurii Ianovskyi (1902-1954)	București	septembrie
	Călătorie de documentare în regiunea Zaporijea (membrii activi ai Filialei București	Zaporijea	septembrie
	Festival de muzică religioasă „Acoperă-ne pe noi cu Acoperământul Tău, Preasfântă Fecioară” – ediția a III-a	București	octombrie

Filiala	Denumirea acțiunii	Locația	Data
București	Călătorie de documentare în Banat (Vizitarea Filialelor Arad, Timiș, Caraș-Severin	București	octombrie
	Masă rotundă „De strajă lângă ei pune-voi cuvântul” – comemorarea scriitorilor ucraineni din România	București	noiembrie
	Comemorarea victimelor Holodomorului	București	noiembrie
	Sfântul Nicolae în mijlocul copiilor	București	decembrie
Caraș-Severin	Zilele Culturii Ucrainene la Reșița	Reșița	iulie
	Pe urmele strămoșilor – documentare în regiunea ucraineană Zakarpatea	Caransebeș	iulie
	Ziua Independenței Ucrainei	Caransebeș	august
	Simpozion Internațional pe tema „Puntea de legătură între Ucraina Subcarpatică și Banat”	Caransebeș	august
	OTUR – Promovarea identității cultural-artistice în rândul tinerilor	Cornuțel	august
	Festival de cântec religios	Reșița	septembrie
	OFUR – Bucătăria ucraineană. Cântece și dansuri ucrainene	Copăcele	octombrie
	Ziua Limbii Ucrainene	Zorile	noiembrie
	Întâlnire cu fiii satului	Zorile	noiembrie
	Festival de colinde și datini ucrainene	Reșița	decembrie
Cluj-Napoca	120 de ani de la nașterea poetului și prozatorului Iurii Ianovskyi (1902-1954)	Cluj-Napoca	iulie
	150 de ani de la nașterea poetului, prozatorului și artistului Bohdan S. Lepkyi (1872-1941)	Cluj-Napoca	octombrie
	Școală, dragă școală! (din cadrul Clubului copiilor ucraineni)	Cluj-Napoca	octombrie
	130 de ani de la nașterea dramaturgului Mykola H. Kuliș (1892-1937)	Cluj-Napoca	noiembrie
	9 noiembrie – Ziua Limbii Ucrainene	Cluj-Napoca	noiembrie
	300 de ani de la nașterea scriitorului, poetului și fabulistului Hrehorii Skovoroda (1722-1794)	Cluj-Napoca	decembrie
	Moș Crăciun cu plete dalbe (din cadrul Clubului copiilor ucraineni)	Cluj-Napoca	decembrie
	Ziua Independenței Ucrainei	Galați	august
Galați	Comemorarea hatmanului I. Mazepa și depunerea de coroane de flori la statuia din Parcul „Libertății”	Galați	octombrie
	Comemorarea Holodomorului în Ucraina anilor 1932-1933	Galați	noiembrie
	Ziua Minorităților Naționale	Galați	decembrie
	Marcarea Zilei Naționale a Ucrainei și a Drapelului de stat. Proiect: Broșură – Pași spre independență	Iași	august
Iași	Vizită de studiu și documentare în Ucraina	Ucraina	august

(Continuare la pagina 10

Festivalul Internațional de colinde ucrainene din Banat

De peste două decenii, „Festivalul Internațional de colinde ucrainene din Banat” a devenit pentru etnicii noștri, și nu numai, o tradiție. Anual, această manifestare dedicată sărbătorilor de iarnă pe stil vechi a reunit numeroase grupuri de colindători din majoritatea organizațiilor Uniunii Ucrainenilor din România, cum ar fi: Timiș, Arad, Caraș-Severin, Maramureș, Suceava, Botoșani, Iași și Tulcea. Totodată, s-a bucurat de prezența colindătorilor din Serbia, Ungaria și Ucraina.

Cea de-a XXI-a ediție a festivalului a fost o premieră pentru Filiala UUR Timiș, deoarece acesta nu s-a desfășurat la fel ca și în anii precedenți, la Casa de Cultură a Ucrainenilor din Timișoara, ci în aer liber, mai precis la Muzeul Satului Bănățean. Acolo, ucrainenii se pot mândri cu o casă tradițională din lemn, având are o vechime de peste 100 de ani, fiind adusă tocmai din județul Maramureș, mai exact din localitatea Repedea. Amplasată într-un cadru de poveste, pe Alea Minorităților, casa ucraineană dispune de o curte generoasă, din care nu lipsește cuptorul de lut, șopronul și căruța din lemn. Tot acolo, sunt organizate diferite manifestări cultural-artistice și educaționale, începând cu expoziții, spectacole, ateliere de creație, cercuri pentru elevi și terminând cu „Festivalul Internațional de colinde ucrainene din Banat”.

Astfel, în această minunată locație, membrii Comitetului Filialei Timiș a Uniunii Ucrainenilor din România, în frunte cu președintele acesteia, dl Gheorghe Hleba, au primit cetele de colindători venite din județul Timiș, Caraș-Severin și Tulcea.

„Am răspuns pozitiv invitației primite de la președintele Filialei UUR Timiș, cele două grupuri artistice «Rebalka» și «Perva Zora» cu care am venit au prezentat tradițiile de iarnă din folclorul ucrainean specific zonei de nord a Dobrogei și împreună am colindat așa cum se colindă la noi în Tulcea”, ne-a declarat dna Lucica Gherman, președintele Filialei Tulcea a Uniunii Ucrainenilor din România.

Vestea nașterii Mântuitorului Iisus Hristos a fost adusă și de grupul de copii din localitatea Petroasa Mare, iar profesorul de limba ucraineană, Mariana Cubaș, a avut grijă ca fiecare membru din ansamblu să poarte straiile tradiționale și accesoriile specifice colindătorilor din zona de nord a țării. De la această sărbătoare, nu au lipsit nici elevii secției de limba ucraineană din cadrul Liceului „Iulia Hasdeu” din Lugoj.

Cea mai tânără comună din România cu o populație majoritară ucraineană și cu o medie de vârstă de 28 de ani, Știuca, a fost reprezentată de două grupuri: ansamblul „Zoloti Druzi” și elevii de la Școala Gimnazială, coordonați de profesorul de religie Vasile Bilan care a subliniat faptul că: „Noi cei de aici, nu trebuie să ne uităm credința și biserica noastră ortodoxă ucraineană. Este important să prăznuim toate sărbătorile și tradițiile creștine pe stil vechi”.

Spre seară, când luminile decorative specifice sărbătorilor de iarnă s-au aprins, în urbea de pe malul Begăi, colindele ucrainene au răsunat în Piața Libertății. Pe scena amplasată special de sărbători în centrul Timișoarei, corul Bisericii Ortodoxe Ucrainene din Lugoj a interpretat în deschiderea celei de-a doua părți ale festivalului colinde tradiționale. „Colinda bătrână” a fost adusă de corul de bărbați din localitatea Criciova, iar din județul Caraș-Severin, satul Zorile, a venit „Viflaemul”.

„A fost foarte frumos! Cu toții au venit îmbrăcați tradițional și foarte bine pregătiți. Au colindat deosebit și ne-au urat în limba ucraineană, iar noi, reprezentanții organizației, am fost foarte mulțumiți. Mai vreau să menționez faptul că acest festival de colinde se bucură de sprijinul financiar al Uniunii Ucrainenilor din România. De asemenea, Uniunea dăruiește anual pachete cu dulciuri celor 750 de copii care învață limba ucraineană în școlile din județul nostru”, a declarat la finalul festivalului, președintele UUR Timiș, dl Gheorghe Hleba.

Mihaela BUMBUC

Notă: Secvențele cele mai relevante din cadrul „Festivalul Internațional de colinde ucrainene din Timișoara” pot fi vizionate în cadrul emisiunii „Cununa Ucrainenilor din Banat”, ediție difuzată la TVR TIMIȘOARA, TVR3 și pe canalul de YouTube al acestui post public de televiziune.

Ziua baticului ucrainean

Noul curriculum încearcă să răspundă provocărilor aduse de dinamica socială a ultimelor decenii, considerând interculturalitatea ca o necesitate a învățământului modern. Astfel, în cadrul procesului educațional actual, se încearcă orientarea elevilor către valori și credințe democratice, cultivând respectul pentru diversitatea culturală și pentru identitatea culturală proprie. Activitățile didactice cu tematică interculturală organizate de profesori au ca obiectiv central dezvoltarea interesului elevilor față de aspectele interculturale, prin cultivarea atitudinii de empatie culturală și interculturală, ceea ce conduce la înțelegerea alterității și a refuzului discriminării.

Preocuparea pentru componenta culturală devenise o constantă a noilor programe școlare, concretizată la nivelul mai multor discipline pentru gimnaziu. Programa școlară urmărește formarea elevilor ca persoane capabile să valorizeze propria cultură și să aprecieze pozitiv diferite alte culturi ce se regăsesc într-o societate interculturală (Programa școlară pentru disciplina Educație socială, clasele a V-a – a VIII-a, p. 2). La disciplina Limba și literatura română, dimensiunea interculturală a fost tratată ca o competență nouă, competența 5, ce se referă la: *Exprimarea identității lingvistice și culturale proprii în context național și internațional*. Această competență urmărește dezvoltarea personală a elevilor, prin conștientizarea profilului identitar și implică explorarea unor realități lingvistice și culturale care au modelat și modelează limba pe care o vorbim și cultura în care trăim (Programa școlară pentru disciplina Limba și literatura română, clasele a V-a – a VIII-a, p. 27). Pentru profesorul de limba și literatura română, posibilitățile de concretizare a acestei competențe sunt numeroase și variate. La clasa a V-a, accentul cade pe asocierea experiențelor de viață și de lectură ale elevilor cu acelea provenind din alte culturi, precum și pe identificarea valorilor culturale transmise de textele unor autori români, în vreme ce, la clasa a VI-a, competențele specifice extind orizontul investigației asupra obiceiurilor și tradițiilor românești, ca și ale comunităților etnice de pe teritoriul țării noastre, urmărind și analiza unor elemente comune identificate în cultura proprie și în cultura altor popoare.

Urmând sugestiile metodologice oferite de programă și corelându-le cu specificul satului Bălcăuți, am desfășurat împreună cu elevii clasei a VI-a o activitate extracurriculară, intitulată *Ziua baticului ucrainean*, pornind de la informația, conform căreia, începând cu anul 2019, în Ucraina, neoficial, data de 7 decembrie a fost instituită ca fiind *Ziua baticului ucrainean*. Activitatea a avut drept obiectiv păstrarea și renașterea tradițiilor ucrainene.

Pentru început, am fost curioși de ce tocmai data de 7 decembrie a fost aleasă pentru a sărbători baticul. Răspunsul este acela că în această zi este sărbătorită Sfânta Ecaterina, protectoarea femeii ucrainene. De asemenea, Sfânta Ecaterina este considerată și ocrotitoarea oamenilor de știință credincioși, pentru că ea a fost deosebit de înțeleaptă și instruită în toate științele vremii, în Alexandria veacului al IV-lea, unde se afla centrul roman cel mai cunoscut al științelor.

Munca de documentare a elevilor a continuat și a scos la iveală informații interesante despre acest obiect vestimentar feminin.

Eleva Carla Cozaciuc a pregătit un material PPT din care selectăm câteva frânturi: „Din cele mai vechi timpuri, oamenii au respectat și au prețuit baticul, în cadrul evenimentelor fericite și triste ale vieții de zi cu zi. Baticul era considerat un obiect sacru care se transmitea, de-a lungul vremii, din generație în generație.

În trecut, baticurile erau în mare parte albe, în aceasta constând caracterul național al baticului ucrainean. Pe lângă baticurile albe, femeile își acopereau capul și cu un ștergar alb. Grosimea

firelor și cantitatea de mătase de pe ștergar indicau belșugul familiei. Demult, în Ucraina, baticurile erau confecționate din mătase. Cel mai adesea, în realizarea baticurilor predominau firele roșii, albastre, verzi, galbene și roz. Modelul de pe baticuri era, în mare parte, geometric, iar, abia în secolul al XVIII-lea, a devenit la modă modelul floral – flori de trandafiri, flori de colț, garoafe. Adesea, era folosită inclusiv cea mai simplă compoziție a modelului de batic – linia ondulată. Dar, pe lângă modelele de plante, predominau și cele geometrice. Atunci când colțurile baticului erau cusute cu un model gros, spațiul din mijloc fie nu era decorat deloc, fie era umplut cu mici pătrate, romburi și triunghiuri.

Baticul este considerat simbolul afecțiunii, al iubirii, al fidelității, al iertării și al durerii. Acesta reprezintă o parte integrantă a moștenirii culturale ucrainene. Etnografii moderni notează că, în trecut, baticurile mari din pânză subțire, care puteau fi cumpărate la târguri, erau foarte scumpe. De aceea, cele mai frumoase baticuri de o asemenea mărime erau purtate doar de persoane înstărite. Baticul nu era doar o cerință obligatorie pentru femeile căsătorite, ci și un obiect sacru, deosebit, o comoară transmisă din generație în generație”.

Baticul este asociat cu multe rituri și ritualuri populare. Despre ele a pregătit un material PPT eleva Alesandra Couțun: „În Bălcăuți, există obiceiul legat de credințele religioase ortodoxe, conform cărora o femeie căsătorită trebuie să poarte un batic începând cu clipa în care se căsătorește. Scoaterea voalului miresei constituie un vechi obicei de nuntă, care se realizează în mijlocul femeilor. Acestea interpretează un cântec special despre faptul că mireasa nu mai este fată, ci nevastă, iar nașa îi scoate de pe cap coronița și o pune unei druze «ca să se mărite repede». De asemenea, mai întâlnim acest obicei al acoperirii capului și la înmormântări, diferența constând în faptul că atunci trebuie purtat un acoperământ de culoare neagră”.

Influențele culturale și coexistența mai multor etnii în zona Bucovinei au dus la apariția unor noi piese vestimentare, fenomen care a determinat, în plan lingvistic, nașterea unor noi termeni. Am încercat să realizăm un inventar al sinonimelor cuvântului *xycmka* (batic). Studiind dicționarele, elevii au fost ajutați să observe că acești termeni au origini divergente, pătrunzând în limbă în diferite perioade istorice. Căutările au dat următoarele rezultate: *batic*, *basma*, *tulpan*, *năframă*, *broboadă*, *cârpă*, *îmbrobodeală*, *pânzătură*, *rariță*, *fișiu* etc.

Unii dintre acești termeni intră în componența unor frazeologisme de o mare încărcătură expresivă. Ele înmagazinează „o întreagă experiență practică de viață, un îndreptar privind condițiile viețuirii și imperativele conviețuirii, într-un cod etic și estetic” (Stelian Dumistrăcel, *Lexic româ-*

nesc. Cuvinte, metafore, expresii, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1980, p. 243).

Iată câteva dintre ele: *a scoate (pe cineva) basma curată* „a scoate (pe cineva) nevinovat”; *a ieși/a scăpa basma urată* „a scăpa cu bine dintr-o încercătură”; *a-și pune marama sau baticul (pe cap)* „a se căsători”, conform obiceiului că o femeie căsătorită nu mai trebuie să stea cu capul descoperit; *a-i pune (unei fete) mununa* „a o lua în căsătorie”; *a-și pune capul sub comănac* „a se călugări”; *a i se pune (sau a i se lua cuiva) un vâl (de) pe ochi* „a înceta (sau a începe) să vadă, să judece limpede, să înțeleagă ceva”; *basma popească* „basma mare colorată”; *a îmbrobodi pe cineva la ochi* „a amăgi”.

Frumusețea baticului, diversitatea coloristică și cea a modelelor, modalitățile diverse de purtare ale acestuia au fost surprinse în fotografii.

Programa de gimnaziu menționează ca obiectiv cunoașterea culturii locale și naționale, precum și deschiderea interesului spre cultura diversă a Europei. În programă, se regăsesc manifestarea interesului pentru comunicarea interculturală, interacțiunea dintre identitatea culturală națională și cea europeană, dar nu se oferă exemple de activități de învățare, nu este vizată în mod stringent aplicarea acestor principii prin conținuturile propuse. Rolul profesorului de limba și literatura română care lucrează în comunități ucrainene va fi acela de a-i determina pe elevi să conștientizeze moștenirea culturală națională, prin etalarea folclorului românesc / ucrainean sau prin dialoguri interculturale (mituri, legende, port popular etc.), toate acestea fiind menționate în programă, dar nu ca elemente de conținut intercultural. Nici programa, nici manualele nu sunt generoase în acest sens, dar elevii pot fi provocați pentru a avea o atitudine deschisă

față de diversitatea culturală prin joc de rol, proiecte, portofolii, vizionare de film etc., suplînindu-se astfel limitele manualelor.

Pot exista alte nenumărate abordări ale interculturalității. Recomandările făcute de programă merg în sensul transgresării frontierelor literare / istorice / geografice etc., ceea ce permite o abordare flexibilă a fenomenului interculturalității. Iar prezentările activităților realizate de profesori pot constitui exemple de bune practici și pot îmbogăți portofoliul experiențelor didactice având ca tematică interculturalitatea.

Realitatea socio-culturală actuală reflectă faptul că majoritarii și minoritarii sunt într-o continuă relaționare interculturală. Implicarea elevilor în activități care să valorifice bogăția culturală a fiecăruia vor avea ca rezultat însușirea unei atitudini de respect și de valorizare pozitivă a diferențelor etnice, rasiale și culturale.

Convallia HREHORCIUC

PLANUL DE ACȚIUNI/PROIECTE CULTURALE ALE UUR PE ANUL 2022

Filiala	Denumirea acțiunii	Locația	Data
Iași	Ziua Limbii Ucrainene. Evocarea scriitorilor și poeților din Bucovina. Expoziție de carte	Iași	noiembrie
	Seara de film documentar și artistic al minorităților din Iași. Masa rotundă dedicată Zilei memoriei jertfelor Holodomorului anilor 1932-1933 din Ucraina	Iași	noiembrie
	Spectacol omagial dedicat Zilei Minorităților	Iași	decembrie
Maramureș	Sărbătoarea cântecului și dansului ucrainean	Crasna Vișeuului	iulie
	Sărbătoarea cântecului de nuntă la ucraineni	Valea Vișeuului	iulie
	Vara la stână	Rona de Sus	august
	Caravana folclorului ucrainean	Crăciunești, Bocicoiu Mare, Vișeu de Sus, Coștiui, Baia Mare	august-septembrie
	Festivalul Minorităților Naționale din România	Sighetu Marmăției	septembrie
	Întâlnirea cu fiii satului	Lunca la Tisa	octombrie
	Sărbătoarea folclorului ucrainean	Repedea	octombrie
	Obiceiuri de toamnă la ucraineni	Remeți	noiembrie
	Ziua Națională a Limbii Ucrainene	Sighetu Marmăției	noiembrie
	Sărbătorirea Pomului de iarnă	Toate școlile maramureșene în care se studiază limba ucraineană	decembrie
Satu Mare	Conviețuire interetnică în Satu Mare – concurs de artă culinară tradițională	Satu Mare	iulie
	Excursie documentară „Ucrainenii din Bucovina”	Bucovina	iulie
	Sărbătorirea Zilei Naționale a Ucrainei și a Drapelului Ucrainei	Satu Mare	august
	Tradiții de toamnă (Ziua recoltei) la ucrainenii sătmăreni	Terebești	octombrie
	Ziua Culturii Ucrainene	Micula	noiembrie
	Sărbători de iarnă la ucrainenii sătmăreni	Micula	decembrie
Suceava	Obiceiuri ucrainene la Ploșcii	Ploșcii	iulie
	Identitatea religioasă a ucrainenilor	Dărmănești	iulie
	Școala de vară pentru elevii care studiază limba maternă	Bălcăuți	iulie
	Concert de muzică religioasă ucraineană	Maidan, Cacica	august
	Ziua Ucrainei. Mitropolitul Petru Movilă al Kievului – un mare spirit al ucrainenilor de pretutindeni	Kiev	august
	Cupa minorității ucrainene la sporturi individuale și de echipă	Negostina	august
	Ucrainenii în Bucovina – sesiune de comunicări științifice	Gropeni	septembrie
	Bucătăria ucraineană – tradiții culinare de toamnă	Izvoarele Sucevei	septembrie
	Elmovei lest – festival de cântece ucrainene	Ulma	septembrie

Filiala	Denumirea acțiunii	Locația	Data
Suceava	Personalități ucrainene sucevene	Brodina	octombrie
	Ziua Educației în școlile în care se predă limba ucraineană	Toate organizațiile	octombrie
	Gospodina ucraineană – tainele murăturilor	Milișăuți	octombrie
	Să ne cunoaștem trecutul – Holodomorul din Ucraina anilor 1932-1933	Rădăuți	noiembrie
	Omagierea scriitoarei Olha Kobyleanska	Gura Humorului	noiembrie
	Ziua Minorităților Naționale	Rădăuți	decembrie
	Colinda ucraineană – specificitatea acesteia în Bucovina	Siret	decembrie
	Pomul de Crăciun	Toate organizațiile	decembrie
Timiș	Seară culturală interetnică	Remetea Mică	iulie
	Turneu de fotbal al tinerilor ucraineni	Soca	iulie
	Datini și tradiții la ucrainenii din Lugoj	Lugoj – Teatrul Național „Traian Grozăvescu”	iulie
	Festivalul muzicii ucrainene	Făget – Brănești	iulie
	Din Maramureș la Știuca	Știuca – Căminul Cultural	august
	Marcarea Zilei Naționale a Ucrainei	Timișoara	august
	Festivalul Interetnic al Minorităților din Timișoara	Timișoara – Parcul Rozelor	septembrie
	Gala maramureșeană în Banat	Soca	septembrie
	Concurs de interpretare a cântecului ucrainean	Știuca	octombrie
	Zilele culturii ucrainene	Variaș	octombrie
	Ziua ucrainenilor din Criciova – aniversare jubiliară	Criciova	noiembrie
	Ziua Limbii Ucrainene	În școlile cu predare în limba ucraineană	noiembrie
	Lumânarea nestinsă – Victimele Holodomorului	Timișoara	noiembrie
	Sărbătorirea Pomului de Crăciun	În școlile cu predare în limba ucraineană	decembrie
	Festival Internațional de colinde ucrainene în Banat	Timișoara – Casa de Cultură a ucrainenilor	decembrie
Tulcea	Întâlnire artistică și gastronomică „Spivaemo i jaremo perohe”	Sulina, Letea, Chilia Veche	iulie
	Tradiții în gastronomia ucraineană. „Festivalul Borșului Pescăresc” – ediția a VII-a	Sulina, Tulcea	iulie
	Aniversarea Independenței de Stat a Ucrainei	Tulcea	august
	Zilele Culturii Ucrainene	Letea, Pardina, Telița, Dunavăț, Ciucurova	septembrie
	Dialog intercultural al tinerilor aparținând minorităților naționale	Tulcea	octombrie
	Conferința internațională: „Contribuția Cazacilor Zaporojeni la stabilitatea teritorială și administrativă a Dobrogei de Nord din secolul XIX”	Tulcea	octombrie

(Continuare la pagina 11)

PLANUL DE ACȚIUNI / PROIECTE CULTURALE ALE UUR PE ANUL 2022

Filiala	Denumirea acțiunii	Locația	Data
Tulcea	Zilele culturii ucrainene	Crișan, Caraorman, Chilia Veche	noiembrie
	Să nu ne uităm istoria. Holodomorul din Ucraina	Tulcea	noiembrie
	Ziua Minorităților Naționale	Tulcea	decembrie
	Participare la festivalul de colinde	Timișoara	decembrie
	Seară de colinde ucrainene	Toate organizațiile locale	decembrie
	Sărbătorirea Pomului de Crăciun	Letea, Murighiol, Tulcea, Pardina, Crișan, Sfântu Gheorghe	decembrie
Comisia pentru educație și știință	Cursuri de perfecționare pentru cadrele didactice care predau limba ucraineană/în limba ucraineană, în instituții abilitate din Ucraina	Ucraina	septembrie
	Consfăturile naționale ale cadrelor didactice de limba și literatura ucraineană, de educație muzicală și de religie – Cultul ortodox ucrainean	Oradea, Arad, Brașov	octombrie
	Încheierea de parteneriate între unități școlare din România și Ucraina	Unități școlare din România / sediile UUR	În decursul anului școlar 2021-2022
	Participarea la Festivalul ProEtnica	Sighișoara	august
	Întâlnirea scriitorilor cu cititorii	Galați, Tulcea	august
Comisia pentru Cultură	85 de ani de la nașterea scriitorului Corneliu Irod	București	august
	Concurs Național „Tinere talente ucrainene” – ediția a VI-a	În toate filialele UUR	Pe tot parcursul anului
	Întâlnirea scriitorilor cu cititorii	Iași, Suceava, Botoșani	noiembrie
	Participarea la Târgul Internațional Gaudeamus	București	noiembrie
	Conferința Internațională–„Ucrainenii din România” – Istorie, contemporaneitate și perspective, ediția a IV-a	București	noiembrie
OFUR	Realizarea de CD-uri ale grupurilor folclorice ucrainene din România	În toate filialele UUR	iulie
	Ziua Independenței Ucrainei	În fiecare filială a UUR	august
	Respect și prețuire pentru implicarea și realizările femeilor cadre didactice, pensionare și scriitoare	În toate organizațiile de femei ucrainene ale UUR	octombrie
	Ziua Limbii Ucrainene	În toate organizațiile de femei ucrainene ale UUR	noiembrie
	Sărbătoarea Sf. Nicolae	În fiecare organizație județeană a UUR	decembrie
OTUR	Festivalul tinerilor ucraineni	În toate filialele UUR	iulie
	Tabără pentru elevii ce studiază limba ucraineană	București	iulie-august
	„Din nou la școală” – oferirea unui ghiozdan echipat cu rechizite și cele necesare parcurgerii unui an școlar cu succes pentru elevii nevoiași	În toate filialele UUR	septembrie

Filiala	Denumirea acțiunii	Locația	Data
OTUR	Zilele filmului ucrainean	În toate filialele UUR	octombrie
	Traininguri/cursuri pe diferite domenii de interes pentru tinerii ucraineni	În toate filialele UUR	noiembrie
Sediul Central al UUR	Promovarea creațiilor de suflet ale tinerilor artiști ucraineni	București	septembrie
	9 noiembrie – Ziua Limbii Ucrainene	București	noiembrie

Comunicat

Poziția UUR privind situația actuală de la frontiera Ucrainei

Consiliul UNIUNII UCRAINENILOR DIN ROMÂNIA (UUR), singura organizație parlamentară care îi reprezintă pe etnicii ucraineni în Consiliul Minorităților Naționale din România, în fața celorlalte autorități ale statului, precum și în cadrul Congresului Mondial al Ucrainenilor, Congresului European al Ucrainenilor, Consiliului Mondial de Coordonare a Ucrainenilor, întrunit la data de 29 ianuarie 2021, la Rogojești, județul Botoșani a luat în dezbateri ultimele evoluții de la frontiera Ucrainei și din regiune.

Uniunea monitorizează în permanență și cu atenție evoluțiile situației de securitate, fiind implicată activ în dezbaterile pe această temă în cadrul organizațiilor internaționale în care este membră, contribuind inclusiv la procesul continuu de conturare a unor poziții sau linii de acțiune, în funcție de competențele sale și dinamica situației.

În acest context, UUR subliniază importanța dialogului și susține continuarea eforturilor diplomatice, ca unică modalitate de soluționare a actualei crize, amintind, totodată, că interzicerea folosirii forței și a amenințării cu forța reprezintă unul dintre principiile fundamentale care guvernează relațiile dintre state.

UUR salută poziția României privind susținerea integrității teritoriale și suveranității Ucrainei, precum și demersurile și declarațiile oficialilor români pentru sprijinirea Statului ucrainean, în contextul tensiunilor generate de concentrarea trupelor rusești la granițele Ucrainei, reafirmându-și deschiderea pentru colaborare cu toate instituțiile competente ale Statului român, prin punerea în mod constant la dispoziția acestora de informări și analize pertinente.

UUR salută, de asemenea, angajamentul ferm și constant al UE și NATO în sprijinul aspirațiilor europene și euroatlantice ale Ucrainei, precum și continuarea eforturilor diplomatice privind detensionarea situației de securitate de la granița Ucrainei și a dialogului în vederea dezescaladării tensiunilor, cu respectarea principiilor fundamentale ale arhitecturii de securitate din Europa.

Consiliul Uniunii reamintește că populația României nu este ferită de impactul periculos al războiului informatic, propagandei, manipulării, răspândirii de știri și afirmații false, zvonuri și dezinformări deliberate. Prin urmare, informarea dintr-o sursă sigură este esențială în astfel de momente, precum și abordarea precaută a oricărei informații primite în mediul online, mai ales în situații în care aceste informații nu pot fi verificate.

Consiliul (Rada)
29.01.2022

Sărbătoarea lui Eminescu, la Călinești Cuparencu

Mihai Eminescu, poetul național al României, este sărbătorit, în fiecare an, la 15 ianuarie de românii de pretutindeni. Localitatea Călinești Cuparencu din comuna Șerbăuți, județul Suceava, cu populație majoritară ucraineană, se mândrește cu faptul că bunicul patern al marelui poet român a locuit aici. În prezent, în curtea bisericii „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil”, se află punctul documentar „Vasile Eminovici” și bustul lui Eminescu.

Anul acesta, la data de 14 ianuarie, a avut loc evenimentul cultural „Influențe ucrainene asupra personalității lui Eminescu”, organizat la inițiativa Uniunii Ucrainenilor din România, Filiala Suceava, reprezentată de dl președinte Ilie Sauciuc, în parteneriat cu Arhiepiscopia Sucevei și Rădăuților, prin Departamentul Minorități și Misiune Identitară, reprezentat de părintele Mihai Cobziuc, Colegiul Național „Mihai Eminescu” Suceava, reprezentat de dna director Anca Maria Tronciu și dna director adjunct Cezara Iacob, Primăria Șerbăuți, reprezentată de dl primar Cătălin Sanduleac, Biblioteca Comunală Șerbăuți, reprezentată de dna bibliotecar Grațiela Sanduleac, Școala Gimnazială Șerbăuți, reprezentată de dna director Silvia Boiciuc, Școala Gimnazială Călinești Cuparencu, reprezentată de prof. coordonator Lavinia Costiuc, Parohia „Sfântul Vasile” din Șerbăuți, reprezentată de preotul paroh Cătălin Maxim și Parohia „Sf. Arhangheli Mihail și Gavriil” din Călinești Cuparencu, reprezentată de preotul paroh Vasile Popovici.

Scopul proiectului constă în organizarea de activități comune între partenerii implicați în vederea sărbătoririi nașterii marelui poet român Mihai Eminescu, a cunoașterii literaturii eminesciene, a originilor sale paterne legate de localitatea Călinești Cuparencu și evidențierea perioadei de studiu de la Cernăuți.

Manifestarea culturală a debutat cu slujba religioasă de pomenire a celor adormiți la biserica din localitate. Reprezentanții instituțiilor partenere alături de elevi și cadre didactice s-au recules la bustul poetului Mihai Eminescu și au depus coroane de flori.

La Școala Gimnazială Călinești Cuparencu, a avut loc o sesiune de comunicări și referate, în cadrul căreia pr. Mihai Cobziuc a prezentat lucrarea „Pe urmele lui Eminescu la Cernăuți”, bibliotecara Grațiela Sanduleac a vorbit despre „Leagănul obârșiei eminesciene – câteva repere”, iar prof. Delia Martineac a prezentat lucrarea „Mihai Eminescu – lumină nepieritoare”.

Succesiunea activităților a continuat cu medalionul literar „Mihai Eminescu – poetul nepereche”, susținut de un grup de elevi de la Colegiul Național „Mihai Eminescu” Suceava, care, sub îndrumarea dlor profesoare Lucia Mihoc și Delia Martineac, au prezentat un colaj de poezii din opera lui Eminescu, traduse în limba ucraineană, și de la Școala Gimnazială Șerbăuți și Școala Gimnazială Călinești Cuparencu, care, sub îndrumarea dlor profesoare Oana Nicolaiciuc și Loredana Mândrișteanu, au recitat poezii și au interpretat cântece în limbile română și ucraineană.

În holul Școlii Gimnaziale Călinești Cuparencu, a fost vernisată expoziția de cusături populare locale, intitulată „O poveste de suflet în zi de sărbătoare”, rodul derulării a trei proiecte coordonate de dna bibliotecară Grațiela Sanduleac, realizate cu sprijinul Primăriei comunei Șerbăuți și al Școlii Gimnaziale Șerbăuți. Invitații au putut admira lucrările expuse, acestea conținând modele tradiționale recuperate și salvate de pe cămăși tradiționale vechi de aproape 100 de ani, modele de cusături de pe brâie bărbătești și fuste din catifea neagră.

Manifestarea s-a încheiat cu o sesiune de dezbateri pe tema „Scrierile lui Eminescu – izvor de inspirație”, în cadrul căreia participanții au luat cuvântul și au făcut aprecieri privind derularea acestei manifestări, concluzionând că se cuvine a fi continuată această inițiativă în fiecare an.

prof. Mihaela Delia MARTINEAC

De ziua lui Eminescu

Multe controverse sunt legate de ziua și locul nașterii lui Mihai Eminescu. Deși poetul însuși și-a trecut data nașterii ca fiind 20 decembrie 1849, iar în documentele gimnaziului din Cernăuți, unde a studiat, este trecută data de 14 decembrie 1849, Titu Maiorescu, în lucrarea „Eminescu și poeziile lui” (1889), citează cercetările în domeniu ale lui N.D. Giurescu și preia concluzia acestuia privind data și locul nașterii marelui poet, la 15 ianuarie 1850, în Botoșani.

Această dată rezultă din mai multe surse, printre care un dosar cu note despre botezuri din arhiva bisericii Uspenia (Domnească) din Botoșani, unde, într-un document, data nașterii este trecută ca „15 ghenarie 1850”, iar cea a botezului – la data de 21, în aceeași lună.

Data nașterii este confirmată de sora mai mare a poetului, Aglae Drogli, care însă susține că locul nașterii trebuie considerat satul Ipotești.

Probabil că data nașterii exactă a poetului român are mai puțină relevanță, însă despre venirea pe lume a poetului și a omului de cultură Mihai Eminescu, Garabet Ibrăileanu spunea: „El este o apariție aproape inexplicabilă în literatura noastră. El a căzut în sârmana noastră literatură de la 1870 ca un meteor din alte lumi. Întâmplarea a făcut ca unul dintre cei mai mari poeți lirici ai secolului al XIX-lea, secol atât de bogat, cel mai bogat în lirici, să se nască la noi într-un colț din fundul Moldovei!”.

Despre această binecuvântată întâmplare ne amintim în fiecare an, la mijloc de Gerar. Fiind sâmbătă, elevii Școlii Gimnaziale Bălcăuți au fost invitați într-o excursie virtuală „acasă” la Eminescu. Puteți trage și dumneavoastră o fugă până aici, accesând linkul următor: <https://www.facebook.com/botosani.botosaneni/videos/307590384650235/>.

Apoi, a urmat o invitație la lectură. La finalul zilei, un scurt videoclip care să surprindă cel puțin o strofă din lirica eminesciană recitată de fiecare cititor urma să-mi confirme faptul că elevii au răspuns afirmativ invitației

mele. Puțini au fost aceștia... Celorlalți, le-am postat pe grupul claselor rezultatele muncii colegilor lor. Căci tot ce contează pentru suflet, cu suflet trebuie făcut.

Avem nevoie de Eminescu, avem nevoie de cultură și credem în adevărul spuselor lui Mircea Eliade „Dintr-un popor nu rămâne nimic, decât cultura”. Dar cultura nu poate învinge întotdeauna răul, nu elimină sărăcia, ea dovădindu-se de multe ori neputincioasă în fața inegalităților care bântuie lumea de azi și oamenii se leapadă ușor de ea. E din păcate o realitate cruntă. Și nu de ieri sau azi, ci dintotdeauna. Despre criza prin care trece cultura a vorbit și Zoe Dumitrescu-Bușulenga, academician, critic, istoric literar, cercetător, eseist, filosof și pedagog: „A părăsi cuvântul înseamnă că ne risipim, ne irosim facultățile intelectuale, iar spiritul nu mai are cu ce se hrăni. Cuvântul e statornic, creator. Nu se poate trăi fără modele. Marea masă a concetățenilor noștri trăiește într-o perioadă de lipsă de valori. De multe ori, noi abolim trecutul, abolim rădăcinile – procesul este foarte insidios și poate prinde. Drumul unei culturi, identificarea unei continuități într-o cultură nu se poate face decât pe două planuri: pe planul istoriei și pe planul spiritului. Acestea sunt cele două constante. Pentru asta a militat Eminescu o viață. Eminescu a înțeles poate cel mai bine în epocă ideea de continuitate în cultură”.

În aceste vremuri tulburi, când trăim captivi într-o realitate amputată, iar speranța e aproape inexistentă, suntem datori să-i facem conștienți pe semenii noștri că o picătură de cultură poate ajuta spiritul să facă față greutăților vieții și să cultive în el ideea că are capacitatea de a judeca lucid locul și rostul lui pe pământ.

Închei gândurile închinare zilei lui Eminescu, încercând să surprind simplitatea lui umană creionată în testamentul său: *Mai am un singur dor, / În liniștea serii / Să mă lăsați să mor / La marginea mării* și conștientizarea genialității sale: *Dar cum ai vrea să mă cobor? / Au nu-nțelegi tu oare, / Cum că eu sunt nemuritor, / Și tu ești muritoare?*

Lăcrămioara GRIGORCIUC

ZIUA INTERNAȚIONALĂ A MINORITĂȚILOR ȘI A LIMBII UCRAINENE, LA IAȘI

În zilele de 18 și 19 decembrie 2021, la sediul filialei, respectiv în sala „Diotima” a Casei de Cultură a municipiului Iași „Mihai Ursachi” și în sala de festivități a unui complex hotelier din localitate, am organizat și desfășurat acțiunile dedicate sărbătoririi Zilei Internaționale a Minorităților și a Zilei Limbii Ucrainene din România, amânând din cauza situației epidemiologice din țara noastră.

Drept urmare, acțiunile s-au desfășurat după un program convenit și adaptat situației împreună cu cei implicați.

În ziua de 18.12.2021, activitățile s-au desfășurat la sediul Filialei Iași a UUR, unde au fost organizate două expoziții: una cu materiale dedicate evenimentelor marcate, iar cealaltă – cu cărți ale scriitorilor de naționalitate ucraineană din România. Totodată, s-au purtat discuții cu membrii filialei și cu vizitatorii care ne-au trecut pragul în această perioadă, privind cele două evenimente sărbătorite. În partea a doua a aceleiași zile, începând cu ora 13.00, la Casa de Cultură a municipiului Iași „Mihai Ursachi” a avut loc o masă rotundă, cu public și televizată, cu tema: „Se mai poate vorbi de discriminare în secolul XXI? Sunt minorități în Iași sau în România care încă se confruntă cu probleme legate de integrarea lor în societate?” Acțiunea s-a desfășurat cu participarea tuturor reprezentanților minorităților din Iași, moderată de poetul și eseistul Adi Cristi. Această activitatea s-a bucurat și de un moment poetic din literatura minorităților, susținut de actorul Daniel Onoae din „Metamorfoze lirice”, microantologie de poezie armeană, ebraică, elenă, italiană, română, rusă, ucraineană, arabă și franceză, volum sponsorizat de Casa de Cultură „Mihai Ursachi”, editat în anul 2020 cu aportul minorităților din Iași.

Participanții la acțiune au fost invitați să-și prezente punctul de vedere propriu sau al minorității din care provin și să răspundă la următoarele întrebări (nu au fost epuizate toate întrebările ca urmare a timpului limitat, acțiunea fiind televizată în direct pe postul local de TV):

1. Vă considerați discriminat în România în zilele noastre?

2. Ce ne puteți relatea despre „discriminarea pozitivă” în cazul minorității pe care o reprezentați?

3. Ce ne puteți spune despre implicarea comunității dvs. privind bunăstarea populației din Iași?

4. Dar la nivelul țării?

Înainte de activitatea propriu-zisă, în cadrul unui interviu, am prezentat pe scurt istoricul filialei noastre și câteva din activitățile pe care le-am desfășurat, ocazie cu care am apreciat în mod pozitiv inițiativa dlui Adi Cristi, directorul Casei de Cultură a municipiului Iași „Mihai Ursachi”, de a organiza o astfel de acțiune.

Cu privire la întrebările de mai sus, i-am informat pe participanții la acțiune că minoritatea ucrainenilor din România nu se poate considera discriminată în sensul direct al cuvântului, dar am subliniat faptul că există și situații de neaplicare în spiritul legii a unor măsuri reglementate în domeniul învățământului, administrației publice etc. (am avut în vedere problemele semnalate de deputatul comunității noastre și prezentate în publicațiile UUR). În ceea ce privește „discriminarea pozitivă”, am subliniat faptul că: minoritatea noastră este reprezentată în Parlament de către deputatul comunității, domnul Nicolae Miroslov Petrețchi, realizările în domeniul învățământului la toate nivelurile, sprijinul pe care-l primim din partea guvernului pentru acțiunile ce le desfășurăm, faptul că edităm, lunar, un număr de 3 ziare și 3 reviste și, de asemenea, anual, edităm aproximativ 20 de cărți în limbile ucraineană și română.

Referitor la implicarea Filialei Iași a Uniunii Ucrainenilor din România în viața comunității ieșene, am reamintit publicului prezent că filiala

noastră a participat activ la înfrățirea orașelor Iași și Cernăuți, la încheierea unor acorduri de colaborare cu instituții și organizații din cele două orașe. De asemenea, am subliniat aportul filialei la realizarea acordurilor de colaborare între Consiliul județean Iași și Administrația regională Vinnyțea, respectiv cu structurile subordonate acestora, menționând și alte acțiuni desfășurate în județ și în Ucraina. Referitor la aportul comunității, al conducerii Uniunii Ucrainenilor din România la nivelul țării, am evidențiat faptul că ar trebui să vorbesc despre activitatea președintelui UUR și a deputatului nostru, dl Nicolae Miroslov Petrețchi, dar timpul alocat pentru această acțiune nu ne-ar permite, și, în consecință, am sugerat ca cei care doresc să se documenteze în acest sens au posibilitatea să consulte ziarul „Curierul ucrainean”, unde, lunar, este prezentată o informare detaliată a acestei chestiuni.

În ziua de 19.12.2021, activitatea s-a desfășurat la sediul Filialei ieșene a UUR, unde doritorii au putut continua vizitarea expoziției sus-menționate, iar noi, reprezentanții Comitetului filialei am oferit

membrilor formației „Veselka” cadouri din partea Uniunii Ucrainenilor din România cu ocazia sărbătorilor de iarnă. În partea a doua a zilei, acțiunea a continuat în sala de festivități a unui complex hotelier din localitate, ocazie cu care președintele filialei a prezentat o informare referitoare la semnificația și importanța celor două evenimente sărbătorite pentru minoritatea noastră. Neputându-se organiza și desfășura un program artistic, ca urmare a condițiilor impuse de administrația hotelului, am oferit participanților la eveniment cărți ale autorilor de naționalitate ucraineană din România. Totodată, s-au purtat discuții referitoare la viitoarele proiecte ale filialei noastre.

După aprecierea organizatorilor, acțiunea și-a atins scopul, participanții fiind mulțumiți, deoarece, după o pauză mai lungă, au avut posibilitatea să se întâlnească și să-și împărtășească din impresiile și noutățile de la ultima lor întâlnire.

Victor HRIHORCIUC,
președintele Filialei Iași a UUR

Maria Carabin, fostă președintă a UUR Tulcea, ne-a părăsit

Am primit atâtea vești triste în ultimul timp despre plecarea neașteptată dintre cei vii a unor oameni (încă) tineri, în mare parte răpiți de virusul necruțător!... Și mereu mă întristam!

Dar și vestea primită, la data de 6 decembrie, despre moartea bunei noastre ucrainence din Tulcea, Maria Carabin, m-a copleșit și m-a îndurerat. Plecarea doamnei Carabin în vârstă de 80 de ani, deși era cumva de așteptat, fiind bolnavă de câțiva ani buni, tot a lăsat un mare gol în sufletele tuturor celor care au cunoscut-o și au apreciat-o. Bănuiesc, pentru faptul că a fost un cadru didactic valoros, a avut și un plus de sensibilitate, dezvoltând un sentiment de apropiere de oameni și de problemele lor. De aceea, foarte mulți dintre colaboratorii ei tulcenii mai tineri erau tentați să-i spună Mama, fiindcă în atitudinea ei așa o percepeau. Pentru toți ea avea un cuvânt cald de spus, o încurajare, un sfat binevenit!

Am cunoscut-o pe doamna Carabin în vara anului 1992, când, imediat după venirea mea pe postul de consilier la Ministerul Culturii, am primit sarcina să organizez un festival ucrainean la Tulcea, de altfel, primul meu eveniment de acest tip, când la conducerea UUR Dobrogea se afla Mircea Terente, secondat de Grigore Damianov. Mi-a fost recomandată, imediat, spre ajutor, doamna Maria Carabin care, deși se afla în doliu

după moartea soțului ei, nu a avut puterea să mă refuze. Și-a mobilizat grupul vocal de fete de la Liceul Pedagogic, clasa de ucraineană, cu care deja începuse să repete cântece ucrainene (și acest grup vocal a crescut, mai apoi, devenind faimoasa „Zadunaiska Sici”, condusă cu pricepere de domnia sa). Doamna Carabin, cum îi spuneam eu, m-a ajutat mult în organizare, iar la festival m-a însoțit în prezentarea bilingvă a manifestării, ea fiind printre puținii din Tulcea care cunoșteau limba ucraineană învățată și la școală.

Am desfășurat multe acțiuni culturale cu domnia sa, ea fiind, pentru un timp, aleasă ca președinte al Filialei Tulcea a UUR. Cele două ansambluri ucrainene, „Zadunaiska Sici” din Tulcea și „Zorea” din București colaborau, la un moment dat, foarte bine, iar tinerilor noștri „zoreni” le plăcea mult să ia parte la acțiunile organizate în Delta Dunării de către doamna Carabin, mereu ospitalieră și amabilă cu toți. Mă bucuram și eu când îi puteam aduce ansamblul la vreun eveniment cultural (interetnic sau pur ucrainean) la București și mă simțeam măgulită când auzeam aprecieri pozitive la adresa corului din partea unor buni cunosători ai folclorului. Știam că doamna Carabin și echipa sa culegeau cântecele ucrainene vechi din nordul Dobrogei, le prelucrau și le fructificau în corul ei, fiindcă ținea mult

la autenticitatea folclorului promovat. Îmi amintesc când în timpul deplasării, organizate de instituția la care lucram, în Zaporijea (Ucraina), corul ei, interpretând un cântec autentic dobrogean („Juravko”), a stârnit aplauze frenetice, aprecieri, dar și multe lacrimi... Era un cântec de dor după pământul natal, nemaiauzit până atunci în Ucraina.

După ce am plecat din minister, pensionându-mă, iar domnia sa s-a retras de la conducerea corului, țineam legătura telefonic, nutrind, în continuare, relații de prietenie. În ultimii ani, până la plecarea ei în eternitate, a locuit la fiica sa, în Mangalia. Dar sunt convinsă că iubita ei Tulcea, cu oamenii ei calzi, nu o va uita niciodată și îi va păstra vie amintirea. Și nu numai Tulcea, ci și ucrainenii din toată țara care au cunoscut-o prin corul organizat și condus de ea, fiindcă numele de Maria Carabin va rămâne strâns legat de apreciatul ansamblu „Zadunaiska Sici” din Tulcea, în care a pus atâta suflet și profesionalism. Am convingerea că oameni ca dânsa se nasc, din păcate, tot mai puțini.

Dumnezeu să o odihnească în pace! Noi nu o vom uita niciodată!

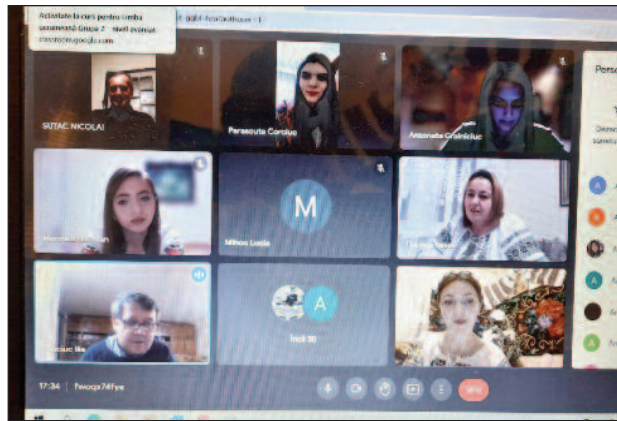
Iaroslava-Oresia COLOTELO

„Prietenie fără frontiere” – punte de legătură între Suceava și Cernăuți

Proiectul educațional „Prietenie fără frontiere” a fost conceput întocmai pentru a stabili relații de colaborare și schimb de bune practici între instituțiile partenere aflate de o parte și cealaltă a frontierei româno-ucrainene.

În luna decembrie a anului trecut, a avut loc activitatea de lansare a acestui parteneriat în cadrul unei întâlniri online, care a coincis cu cercul pedagogic al profesorilor de limba ucraineană din județul Suceava. Acest acord reunește, prin activitățile propuse, șase parteneri din România și Ucraina: Uniunea Ucrainenilor din România, Filiala Suceava, Colegiul Național

„Mihai Eminescu” Suceava, Școala Gimnazială Șerbăuți, Școala Gimnazială „Bogdan Vodă” Rădăuți, Liceul „Vasile Bogrea” Târnauca, ținutul Herța, regiunea Cernăuți, Departamentul pentru Educație, Tineret și Sport, regiunea Cernăuți. Echipa de proiect este formată din reprezentanții instituțiilor menționate și cadrele didactice responsabile

cu activitățile propuse spre derulare: președinte Filialei Suceava a UUR, insp. prof. Ilie Sauciuc, insp. prof. Lucia Mihoc, director prof. Anca Maria Tronciu, director prof. Radu Munteanu, director prof. Silvia Boiciuc, director insp. Minu Pavalaki, prof. Mihaela-Delia Martineac, prof. Larisa Găină, prof. inv. primar Silvia Pauliuc, prof. inv. primar Janette Delia Greholea, prof. Carolina Frumosu, inv. Elena Borte.

Această extindere a relațiilor de parteneriat este utilă pentru dezvoltarea colaborării și a derulării proiectelor comune în domeniul educațional. Proiectul vizează trei componente esențiale care contribuie la păstrarea limbii materne și a identității etnice: educația, cultura și tradițiile. Prin desfășurarea activităților cuprinse în acest proiect, va avea loc un schimb de experiență, care presupune participarea la lecții demonstrative în limba ucraineană pentru etnicii ucraineni din România și în limba română pentru etnicii români din Ucraina. Implicarea elevilor cu profil pedagogic de la Colegiul Național „Mihai Eminescu” Suceava în astfel de acțiuni constituie o experiență inedită cu beneficii pe termen lung. Vor fi tratate teme privitoare la poezii clasici Taras Șevcenko și Mihai Eminescu, pe de-o parte, și scriitori contemporani de pe teritoriul românesc și cel ucrainean care scriu în limba maternă, pe de altă parte. De asemenea, ne dorim să promovăm și să valorificăm tradițiile celor două etnii, prin realizarea unor activități practice.

Scopul acestui proiect constă în stimularea și valorificarea interesului elevilor și al cadrelor didactice participante față de promovarea educației, culturii și tradițiilor bucovinene, în vederea păstrării limbii materne și a identității etnice. Obiectivul general îl reprezintă aprofundarea cunoașterii reciproce, cu scopul apropierii și colaborării pe termen lung.

Proiectul se va derula pe parcursul întregului an școlar 2021-2022 și va cuprinde șase activități.

Prima activitate a constat în debutul proiectului, în cadrul căruia au fost prezentate detaliat acțiunile, scopul și obiectivele acestui demers educațional.

Activitatea numărul 2 se intitulează „Oameni de cultură din Bucovina” și se va desfășura în regim online, cuprinzând prezentarea unor eseuri tematice realizate de elevii școlilor implicate. Echipele de elevi provenite de la școlile din România vor prezenta viața și activitatea culturală a unor scriitorilor ucraineni din Bucovina, partea românească. Echipa de elevi din Ucraina va trata aceeași temă, dar referindu-se la scriitorii români din Bucovina de Nord. Activitatea se va finaliza cu o dezbatere pe tema propusă.

Cea de-a treia activitate se numește „Taras Șevcenko – Kobzarul poeziei ucrainene” și urmează a se desfășura în perioada 10-11 martie 2022. În funcție de situația pandemică, această activitate se va derula prin prezență fizică sau în regim online. Delegația română, formată din elevi de la Colegiul Național „Mihai Eminescu” (secția învățători-educatori) și profesori din cadrul echipei de proiect, va participa la o lecție demonstrativă susținută în limba ucraineană la Școala de Cultură Generală Târnauca, ținutul Herța. La final, va fi prezentat un scurt program artistic dedicat poetului ucrainean Taras Șevcenko.

Următoarea activitate, „Sărbătorile pascale – păstrarea tradițiilor și obiceiurilor în context pandemic”, se va desfășura în regim online și prevede prezentarea unor obiceiuri pascale specifice zonei și a unor tehnici de încondeiere a ouălor. Va fi organizat un concurs pe două secțiuni: încondeierea ouălor și pictură cu tematică religioasă.

În luna mai, va avea loc activitatea dedicată poetului român „Mihai Eminescu – Luceafărul poeziei românești”. Sperăm să putem desfășura această etapă prin prezență fizică, astfel: delegația din Ucraina alături de elevii Colegiului Național „Mihai Eminescu” și ceilalți beneficiari ai proiectului vor participa la o lecție demonstrativă desfășurată la Școala Gimnazială Șerbăuți, asigurând, în acest mod, schimbul de bune practici. În încheierea activității, va avea loc un mic recital de cântece și poezii.

În cadrul activității de bilanț, vor fi prezentate toate acțiunile derulate în cadrul proiectului, va fi realizată analiza SWOT, conform căreia vor avea loc discuții și dezbateri privitoare la derularea proiectului, cu evidențierea punctelor tari și a punctelor slabe.

prof. Mihaela Delia MARTINEAC

Mihai Eminescu, sărbătorit la Rogojești

voia să ne amintim de el, de puterea lui și că e timpul său de manifestare.

Dar duminică a lipsit cu desăvârșire, știa probabil că, sâmbătă, la 15 ianuarie 2022, reprezentantele Organizației femeilor din cadrul Filialei Botoșani a UUR nu l-au putut sărbători pe marele poet român Mihai Eminescu din cauza vremii și, pesemne, știa că s-a amânat pentru a doua zi, duminică, 16 ianuarie. De aceea nici n-a suflat...

În prima parte a zilei, a fost prezent chiar și soarele. Mai târziu, s-au adunat norii de un colorit deosebit, nuanțele de cafeniu-cenușiu-portocaliu pătrunzând una în cealaltă și formând o pătură atât de aproape de pământ, încât aveai senzația că se așterne peste sat. Dar norii și-au văzut de treaba lor, iar noi, femeile, de misiunea noastră, una foarte frumoasă, aceea de a-l sărbători pe marele nostru poet Mihai Eminescu.

Acest eveniment a început cu prezentarea unui material despre viața și opera lui Eminescu, pregătit și citit de autoarea acestor rânduri. Câteva spicui: *data și locul nașterii (15 ianuarie 1850), după doi ani de la eșecul revoluției din 1848; pașoptiștii; Unirea Țărilor Române și reformele lui Alexandru Ioan Cuza; răsturnarea lui Cuza de re-acțiunea clasei dominante; Junimea; redactor al ziarului „Timpul”; educat de acasă în spiritul dreptății și al adevărului (de aici, avea curajul să scrie opiniile personale la adresa celor din clasa dominantă); legătura lui strânsă cu poporul român și aspirațiile acestuia; viața lui despre lume și frumusețe; studiile poetului începând cu cele două clase primare, în particular, la: Cernăuți, Viena, Berlin, obiectele studiate, creația, exemple de versuri; Eminescu și Șevcenko – poeții noștri naționali etc.*

A urmat o scurtă cuvântare despre „Luceafărul poeziei românești” a dlui secretar al UUR, Organizația locală Rogojești, Nicolae Seme-niuc, și recitări de poezii, semnate de marele nostru poet.

S-au evidențiat, în acest sens, doamna vicepreședinte al Organizației femeilor, Dorina Coriciuc, care a recitat „Revedere” și „Lacul”, și doamna Angela Bohaiuc – „Scrisoarea a III-a”, iar subsemnata a recitat „Luceafărul”, în întregime. Reprezentantele organizației noastre au cântat „O, mamă...” și „Pe lângă plopii fără soț”.

S-a încheiat sărbătorirea marelui poet român cu recitarea poeziei „Ce-ți doresc eu ție, dulce Românie” de Liliana Pașcec, pe fondul melodiei compuse pentru versurile „Mai am un singur dor”.

Olimpia IVANICIUC

Semne bune anul are...

Primarul orașului Cernăuți, dl Roman Kliciuk, împreună cu consulul general al României la Cernăuți, dna Irina-Loredana Stănculescu, reprezentanți ai Consiliului local Cernăuți și delegația Consiliului raional Cernăuți, în perioada 08-09.12.2021, au făcut o vizită de lucru în municipiul Iași, ocazie cu care s-au întâlnit cu primarul municipiului Iași, dl Mihai Chirica, și cu președintele Consiliului județean Iași, dl Costel Alexe. Participanții la negocieri au convenit, pe de o par-

te, să reia cooperarea economică și culturală, iar, pe de alta, au întărit posibilitatea de a lansa proiecte comune în cadrul cooperării transfrontaliere.

Delegația ucraineană a venit la Iași în următoarea componență: dl Roman Kliciuk, primarul orașului Cernăuți; Ruslan Domnițak, președintele Consiliului raional Cernăuți; Serhii Bostan, deputat/consilier al Consiliului orașenesc Cernăuți, director al Departamentului de Dezvoltare socio-economică și planificare strategică în Consiliul local Cernăuți; Vasyl Zazuleak, viceprimar; Ludmila Kușnir, prim-vicepreședinte al Consiliului raional Cernăuți. La discuții, a participat doamna Irina-Loredana Stănculescu, consulul general al României la Cernăuți. Referindu-se la rezultatele întâlnirii de lucru dintre cele două părți, dl Roman Kliciuk, într-o postare pe Facebook, a subliniat:

„Într-o singură zi am analizat un mare număr de probleme. În special, am căzut de acord asupra reluării cooperării economice și culturale și asupra posibilității lansării de proiecte comune în cadrul cooperării transfrontaliere. Între altele, am discutat și posibilitatea ridicării unui bust dedicat poetului național ucrainean Taras H. Șevcenko”, iar președintele Consiliului județean Iași a remarcat: „Pentru prima dată în ultimii ani, așa cum este firesc, relația instituțională bună dintre Consiliul județean și Primăria municipiului Iași face posibilă o întrevvedere cu omologii noștri din Cernăuți, consolidând relațiile internaționale și imaginea pozitivă a Iașului în raport cu vecinii și prietenii noștri. Deschidem, astfel, o cale spre o bună cooperare transfrontalieră, valorificând toate oportunitățile de a lucra împreună la dezvoltarea proiectelor în beneficiul comunităților pe care le reprezentăm”.

În cea de-a doua zi a vizitei, delegația condusă de dl Roman Kliciuk a ajuns și la sediul Filialei Iași a Uniunii Ucrainenilor din România, la care împreună cu subsemnatul a fost prezent și dl Daniel Serdenciu, prim-vicepreședintele organizației, ocazie cu care a avut loc o discuție interesantă și utilă pentru ambele părți. Oaspeții noștri s-au interesat despre istoricul organizației, activitățile pe care le desfășurăm și posibilitățile de colaborare cu Primăria din Cernăuți, cu structurile acesteia și cu alte organizații și instituții din Cernăuți. Președintele Filialei ieșene a UUR a făcut o prezentare cuprinzătoare privind istoricul și activitatea acesteia, insistând pe bunele relații statornicite de-a lungul anilor cu Primăria din Cernăuți, și nu numai, exprimându-și dorința și disponibilitatea de a colabora și în viitor în baza unor acorduri ce se vor încheia în acest sens.

În cuvântul său, dl Roman Kliciuk a reiterat faptul că în cadrul discuțiilor a fost abordată problema realizării și amplasării în municipiul Iași a bustului poetului național al ucrainenilor de pre-

tutindeni, Taras H. Șevcenko, și ne-a dat asigurarea că se vor face demersuri în acest sens, urmând să fie găsite soluții pentru materializarea acestei dorințe a comunității ucrainenilor din Iași.

O altă problemă discutată la întâlnire a constat în intensificarea demersurilor ambelor părți, la toate nivelele, privind implicarea specialiștilor pentru identificarea locului unde a fost înmormântat Pylyp Orlyk, considerat părintele Constituției europene. Și în acest sens, membrii delegației ucrainene s-au arătat interesați să coopereze și chiar să ridice un monument în Iași. La finalul discuțiilor, dl Roman Kliciuk și-a manifestat disponibilitatea de a încheia un acord cadru cu Uniunea Ucrainenilor din România, în baza căruia structurile subordonate acestora ar putea încheia acorduri de colaborare pe plan local. Șeful delegației ucrainene și-a manifestat disponibilitatea să sprijine

organizația noastră și în alte probleme, lansând invitația ca, atunci când vom vizita Cernăuțiul, să nu ocolim Primăria, ba mai mult, domnia sa a afirmat că va avea în vedere ca la viitoarele acțiuni ale instituției pe care o conduce să invite și o delegație din partea filialei noastre.

Apreciem că întâlnirea a fost interesantă și utilă, aceasta constituind un nou început pe linia colaborării dintre Filiala ieșeană a UUR și Primăria orașului Cernăuți, Consiliul raional Cernăuți și alte structuri, organizații și instituții din Cernăuți.

Victor HRIHORCIUC,
președintele Filialei Iași a UUR

Justiția socială reprezintă o condiție fundamentală a societăților contemporane pentru coexistența prosperă și pașnică a oamenilor în interiorul națiunilor, dar și între acestea. Respectarea justiției sociale se realizează atunci când milităm pentru egalitatea de gen ori pentru drepturile popoarelor și ale migranților. Totodată, îmbunătățim calitatea justiției sociale atunci când desființăm barierele legate de subiecte precum sex, etnie, vârstă, rasă, religie, cultură sau handicap.

Drepturile egale pentru toate popoarele și posibilitatea ca fiecare ființă umană să beneficieze, fără nicio urmă de discriminare, de progresul social și economic din întreaga lume sunt elementele care stau la baza justiției sociale. Pe lângă creșterea veniturilor și crearea de noi locuri de muncă, justiția socială mai înseamnă și drepturi, demnitate, libertatea de exprimare a muncitorilor, precum și autonomie socială, politică și economică.

Conceptul de justiție socială se referă la faptul că orice cetățean trebuie să aibă drepturi și oportunități, iar, în paralel, să fie menținută obligativitatea instituțiilor fundamentale ale statelor de a asigura echilibrul, bunătatea și garantarea egalității în drepturi tuturor membrilor unei societăți umane, indiferent de clasa socială din care provin. Mai amănunțit, acesta desemnează modul în care trebuie aplicată justiția în societățile organizate în cadrul democrațiilor constituționale la nivel global, în relație cu clasele sociale existente.

La 26 noiembrie 2007, Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite (ONU) a declarat că, începând cu a șaiszeci și treia sesiune a Adunării Generale, data de 20 februarie va fi sărbătorită anual ca Ziua Mondială a Justiției Sociale. Această sărbătoare a început să fie aniversată din anul 2009. La 10 iunie 2008, Organizația Interna-

Ziua Mondială a Justiției Sociale

țională a Muncii a adoptat, în unanimitate, declarația OIM privind justiția socială pentru o globalizare echitabilă. De la Constituția OIM din 1919, aceasta este a treia declarație majoră de politici și principii, adoptată de Conferința internațională a muncii. Ea se bazează atât pe Declarația de la Philadelphia din 1944, cât și pe Declarația privind principiile și drepturile fundamentale la locul de muncă din 1998. Declarația din 2008 exprimă, în fond, viziunea contemporană a OIM în era globalizării.

Declarația reprezintă, de asemenea, o puternică reafirmare a valorilor OIM și rezultatul consultărilor tripartite care au escaladat în urma Raportului Comisiei Mondiale privind dimensiunea socială a globalizării, prin care reprezentanții guvernelor, ai organizațiilor patronale și ai muncitorilor din 182 de state membre evidențiază rolul cheie al organizației în ceea ce privește contribuția sa la realizarea progresului și a justiției sociale în contextul globalizării. Aceștia, conlucrând, își atribuie angajamentul de a consolida capacitatea OIM privind avansarea acestor obiective, prin intermediul Agendei de muncă decentă. Pe lângă acestea, Declarația instituționalizează conceptul de muncă decentă dezvoltat de OIM în 1999, punându-l în centrul politicilor de atingere a obiectivelor constituționale.

Declarația reflectă un consens larg asupra necesității unei dimnesiuni sociale puternice a globalizării, pentru obținerea unor rezultate superioare și corecte pentru toți, reprezentând și un instrument practic pentru eficientizarea progresului de implementare a Agendei de muncă decentă,

reflectând o perspectivă productivă și subliniind importanța întreprinderilor sustenabile.

Adunarea Generală a recunoscut că dezvoltarea socială și justiția socială nu pot fi atinse în absența păcii și a securității sau în lipsa respectului față de toate drepturile și libertățile fundamentale ale omului.

Totodată, a mai fost recunoscut faptul că globalizarea și interdependența aduc noi oportunități la nivel global prin investiții și fluxuri de capital, prin comerț și prin progresele din tehnologie, inclusiv prin cele informatice, benefice creșterii economiei globale și îmbunătățirii nivelului de trai în întreaga lume. Însă acestea, în continuare, coexistă cu unele probleme serioase, precum crizele financiare, sărăcia, nesiguranța, inegalitatea și excluziunea în cadrul anumitor societăți, considerate a fi obstacole pentru integrarea acestora în economia globală.

Cu ocazia Zilei Mondiale a Justiției Sociale, ONU a atras atenția asupra faptului că, la nivel internațional, peste 60% din oamenii din câmpul muncii lucrează la negru, adică fără un contract de muncă legal. Procentul celor care au un loc de muncă cu normă întreagă se află la 45%, fiind într-o continuă scădere, estimându-se că până în 2030 sunt necesare peste 600 de milioane de locuri de muncă pentru a putea ține pasul cu creșterea demografică la nivel global.

Termenul de justiție socială a fost inventat de către cărturarul italian Luigi Taparelli, în 1840, și desemnează o parte din criteriile mai sus prezentate.

Fabian POPOVICI

Bucuriile Domnului Hristos

Fiecare dintre noi, viețuitori vremelnici pe acest pământ, ne dorim să avem cât mai multe clipe de bucurie și fericire. Și, deși dreptul Iov zice că: „omul născut din femeie, are puține zile de trăit și se satură de necazuri” (Iov 14, 1), nu cred că ne putem plânge, zilnic, de necazurile și de bolile ce vin asupra noastră, și că nu avem parte de clipe sau de motive de bucurie.

În perioada Vechiului Testament, pentru că oamenii nu aveau revelată viața cea veșnică, iar fiecare om după moarte mergea în *șeol*, toată fericirea și bucuria era căutată aici, pe pământ. De aceea, omul care avea mulți copii, multe bogății și trăia mulți ani pe pământ era binecuvântat de Dumnezeu. Cel care era lipsit de aceste daruri era considerat privat de binecuvântare divină sau chiar blestemat.

Venirea lui Iisus pe pământ schimbă paradigma gândirii vechi-testamentare, aducând o nouă învățătură – cea a vieții veșnice. Cine nu are posibilitatea de a se bucura pe acest pământ, de această viață, fiind oropsit de soartă, mai are o speranță: în veșnicie.

Putem spune cu convingere că marea parte a oamenilor au de ce să se bucure în viața aceasta: unii se bucură de familiile lor, alții se bucură de averile lor, iar alții se bucură de înțelepciune. Și am putea enumera multe daruri sau motive care ne fac să zâmbim și să ne bucurăm.

Fiul lui Dumnezeu a trăit pe pământ 33 de ani, fapt pentru care ne întrebăm care sunt bucuriile pe care le-a trăit Hristos Domnul în această viață? S-a bucurat oare de micile sau marile bucurii omenești pe care noi le trăim? Tradiția bisericii ne spune că Iisus a fost văzut adesea plângând, dar niciodată râzând.

Pe Mântuitorul nostru L-a bucurat credința sutașului, un om păgân care a dat dovadă de o încredere în autoritatea dumnezeiască a lui Iisus, cum nu s-a văzut nici în Israel (Mt 8, 8-10).

L-a bucurat compania lui Lazăr din Betania, care era prietenul Său, și pe care L-a înviat din morți a patra zi (Ioan 11). L-a bucurat și femeia cananeancă, cea care, în urma insistenței neobișnuite în rugămintea ei către Iisus Hristos, obține însă-nătoșirea fiicei sale în mod miraculos (Matei 15).

În Evanghelia de la Luca (10, 20), Iisus exclamă: „Dar nu vă bucurați de aceasta, că duhurile vi se pleacă, ci vă bucurați că numele voastre sunt

scrise în ceruri”. Iată că bucuria scrierii numelui în lista dreptilor este o bucurie dublă: atât a omului, cât și a Domnului Hristos.

Mai are însă Hristos o bucurie, una pe care nu a mărturisit-o: bucuria mântuirii omului! Mântuirea unui singur om este motiv de mare bucurie pentru Fiul lui Dumnezeu, deoarece aceasta confirmă că, pe de o parte, Înruparea Lui nu a fost zadarnică, iar, pe de altă parte, demonstrează că adevărata învățătură este însușită de oameni și îi duce la viața cea veșnică.

pr. dr. Ioan IURCEA

EDUCAȚIE DUHOVNICEASCĂ

S-a născut pe pământ / Și ne-a izbăvit / Te cântăm, te slăvim / Iisus, bine ai venit!

Nașterea Mântuitorului este, întotdeauna, bucurie duhovnicească pentru tot omul care conștientizează faptul că el e creația lui Dumnezeu. În aceste zile binecuvântate, ne regăsim liniștea lăuntrică și medităm mai intens la darul pe care Tatăl Cereșc ni l-a oferit nouă oamenilor, și anume pe Fiul Său, Cel care ne-a adus veșnicia.

Prin colinde, sufletele noastre se apropie de Divinitate, vestind bucuria Crăciunului. Peste tot plutește un aer de sărbătoare, natura este și ea în deplină armonie cu OMUL, e sărbătoare în cer și pe pământ... Clopotele bisericilor, cu glasul lor cristalin cheamă credincioșii, ca de fiecare dată, de altfel, la marea întâlnire a Omului cu Dumnezeu, adică la Sfânta Liturghie.

A doua zi de Crăciun, la Parohia „Nașterea Maicii Domnului” din satul Gropeni este un freamăt special... Vestitorii Minunii din Betleem sunt elevii de la Școala Gimnazială Bălcăuți, sub îndrumarea prezbiteriei, doamna profesoară de limba ucraineană Narcisa Elena Cîrștean.

După Dumnezeiasca Liturghie și cuvântul duhovnicesc al preotului paroh Ioan Petru Cîrștean, profesor de religie la Școala Bălcăuți, cei prezenți în biserică au avut parte de o surpriză deosebită.

Povestitorii, elevele Martina Hureș (clasa a V-a), Erika Văcaru și Alexandra Couțun din clasa a VI-a au vestit precum: *Într-o țară-ndepărtată / Betleem intitulată / Un om cu povara sa / Amărât la porți bătea. / Îi ruga pe toți fierbinte / Și cu pașnice cuvinte / Să-l primească peste noapte / Că soția îi va naște. / Pe copilul cel mai sfânt / Care vine pe pământ / C-așa-i voia Domnului / Să se nască Fiul Lui.*

Au urmat păstorii, interpretați de elevii clasei a II-a, Cristi Mandiuc, Cozmin Mandiuc și Matei Moisiuc: *Fraților, să ne grăbim / Pe Mesia să-L găsim / Cu daruri să ne-nchinăm / Bucurie să aflăm.*

Lor li s-au alăturat și îngerii: *Cei trei crai mănânați de dor / Lăsând țări în urma lor / După stea călătorească / Să găsească prunc cereșc. / Și să facă închinare / Pruncului cel sfânt și care / S-a născut în lume jos / Pentru omul păcătos.*

Din depărtări, au sosit și magii, Daniel Hume-niuc (clasa a II-a), Andrei Stafie și Marius Rusu (clasa a V-a): *O, Doamne, Împărate Sfinte / Primește a noastră cinste! / Te rugăm ca să primești / De la noi daruri cerești”. / Aur, smirnă și tămâie / De pomenire să fie.*

Biserica, frumos gătită de marea sărbătoare, devenea și mai strălucitoare. Din icoana Sa, Maica Domnului emana un zâmbet cald, iubitor și îi învăluia pe toți cei prezenți cu binecuvântarea Sa, mijlocind la Fiul Său pentru tot omul aflat în necaz, cerându-I ajutor.

Sceneta a continuat cu Iosif, interpretat de Beniamin Boiciuc (clasa a V-a): *Păstori și magi iubii, vă mulțumim / Noi darul vostru îl primim / Cu toții să vă bucurați / De Iisus dacă aflați / Prunc trimis de Dumnezeu / Să ne izbăvească de rău. O, Doamne, Împărate Sfinte / Primește a noastră cinste!, și Fecioara Maria, Adelina Plecan (clasa a V-a): „Căci astăzi s-a născut Mesia / Pe care toți îl așteptară / Și nu plâng de supărare / Ci de bucurie mare / Pentru Pruncul mult visat / C-a venit să izbăvească / Omenirea de păcate / Și la toți să povestească / De iubire și păcate”.*

La finalul scenei, care ne-a înfățișat calea cea adevărată și rolul Mântuitorului în viața fiecăruia dintre noi, prin catrenul *Haideți cu toții degrabă / Să-i aduceți prinos / Să-i faceți loc în casă / Copilului Hristos* am regăsit și un mesaj adresat părinților *Și pe noi, iubii părinți / Ca și mama lui Hristos / Să ne creșteți, buni, cuminți / Să vă fim tot de folos.*

Elevii, frumos îmbrăcați în straie populare, spre bucuria părinților și a profesorilor, au adus cel mai de preț dar Mântuitorului – prezența lor la Sfânta Liturghie. Crescând frumos în sânul bisericii, sub ocrotirea Mântuitorului și a Maicii Sale, copiii de astăzi vor deveni adulții de mâine, care își vor clădi viața raportând-o la Dumnezeu. Ce poate fi mai bun de atât? „Nu există artă mai frumoasă decât arta educației. Pictorul și sculptorul fac doar figuri fără viață, dar educatorul creează un chip viu; uitându-se la el, se bucură și oamenii, se bucură și Dumnezeu” (cf. Sfântul Ioan Gură de Aur).

Biserica din satul Gropeni a resimțit din plin bucuria și dărnicia Crăciunului, la aceasta participând și Uniunea Ucrainenilor din România, reprezentată de președintele Filialei Suceava a UUR, dl inspector Ilie Sauciuc, care a oferit cadouri atât elevilor, cât și credincioșilor, manifestând prin aceasta o atitudine de recunoștință și susținere, reciprocă și din partea preotului paroh și a enoriașilor. Doamne ajută!

Anca MAIDANIUC ȘTIUBIANU

Responsabilitatea pentru opiniile exprimate în paginile *Curierului ucrainean* revine, în exclusivitate, autorilor. Redacția nu și asumă obligațiile legate de conținutul materialelor și nu returnează articolele nepublicate.

CURIERUL UCRAINEAN

Strada Radu Popescu, nr. 15,
sector 1, București

Telefon: 021.222.0724,

Tel./fax: 021.222.0737

E-mail:

curierul.ucrainean@uur.ro

Redactor-șef:

Ioan Herbil

Redactor:

Ștefania Pietreanu

Tehnoredactare și culegere:

Ștefania Pietreanu

Tiparul executat la

Tipografia

„RCR PRINT”

ISSN 1223-5210